DISK
15 Günde 1 Çıkar Siyasî, Meslekî Gazete

SAHİBİ
Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu adına
KEMAL TÜRKLER
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Kemal SÜLKER
İdare yeri: Nuruosmaniye C., Alibaba Türbe S. Özbay Han, Kat 3 (İstanbul)
Telefon: 27 21 39 - 22 65 97
Basıldı yer: VATAN Gazetecilik ve Matbaacılık İşletmeciliği:

YIL: 1 - SAYI: 3
FİATI: 50 KURUŞ

2. BEŞ YILLIK PLÂN

İç ve Dış Sömürüye Açık Bir Plândır...

Disk Temsilciler Kurul toplantısında Yönetim Kurulu Üyesi Kemal Ayal görüşlerini bildiriyor.

Disk Ankara Bölge Temsilcisi ve Basın - İş Ankara Şubesi Başkanı Bekir Çiftçi tekliflerini yaparken.

Bu plânla, özel sektör milyonlarına yeni milyonlar katarken, emekçi ve dar gelirli yoksul halkımızın sömürülmesi gün geçtikçe daha da kesinleşecektir

BAŞYAZI

Anayasayı Koruyacagız

Kemal TÜRKLER

İşçi sınıfının bilinçlenmesi, sermaye çevrelerini ürkütmektedir. Bu çevreler, işçi sınıfının bilinçlenmesi sonucunda sömürü düzenini sürdüremiyeceklerinden korkmaktadırlar. Onun için de, zaman zaman işçi sınıfının demokratik öncülüğü etrafında Türk emekçi halkının Anayasa gereğince vazgeçilmez hakimine ağırlığını koyları olan devlet yönemalarını önlemek için, taşlı sopalı saldırılar düzenletmektedirler. Emekçi halkın devrimci ve ilerici kanadı, Anayasamızın kabulünden bu yana, bu gibi tertiplerle çeşitli zamanlarda yüz yüze gelmiş ve her seferinde sermaye çevrelerinin bu oyununu bozmayı becerebilmiştir. Bu yolla, işçi sınıfının Anayasa ile tesbit edilmiş temel hak ve özgürlüklerini ortadan kaldıramıyan iç ve dış sümürücüler, bu kerre bu sınıfı birbirlerine düşürmek, kardeşi kardeşe vurdurmak plânını uygulamaya başlamışlardır Bu gün, yurdumuzun ekonomik ve sosyal kalkınmasını, çeşitli mahrumiyetleri göğüsliyerek gerçekleştirmek isteyen biricik güç, işçi sınıfının demokratik öncülüğü etrafında örgütlenen Türk emekçi halkıdır. Emekçi halkın sermaye sınıfı karsısında, devlet yönetimine ağırlığını koyabileceğini, böylece parlâmentoda bir denge unsuru olabileceğini Anayasamız açık ve kesin bir biçimde güven altına almıştır.

Anayasa, 12. maddesinde «Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz» demek suretiyle, B.M.M.'de, sadece sermaye

(Devamı 6. sayfada)

Türk-İş, itibar kazanmak için göstermelik muhalefet yapıyor

Son günlerde ilginç, ilginç olduğu kadar da çirkin bir oyun oynanıyor ülkemizde. DİSK'in kuruluşundan sonra gerçeklerin ortaya çıkışı, Türk — İş Yöneticilerinden ziyade, işveren çev-

(Devamı 5. sayfada)

Basın - İş Ankara'da örgütleniyor

ANKARA

Basın İş Sendikası Ankara Şubesi, örgütlenme çalışmalarını en başarılı bir biçimde sürdürmektedir.

Ankara'lı basın işçileri, Türk İş'e bağlı sendikalarından büyük gruplar halinde istifa ede-

(Devamı 4 üncü sayfada)

Lâstik - İş, bir yaraya parmak bastı :

İşçinn üzeri aranmaz!

Adapazar'ında kurulu yabancı sermayeden U.S. Royal Otomobil Lâstiği Fabrikası, işçilerin üstünü giriş ve çıkışlarda aramakta ısrar etmektedir. Anayasa'ye aykırı olan bu durumu

(Devamı 4. sayfada)

Turzim-İş yeni bir örgütleme aşamasında

Türkiye Turizm — İş Sendikası Sakarya Şubesi kurulmuş faaliyetlerine başlamıştır. İlk vazife olârak Sakarya işçilerine sendikamız haklar kazanmak için Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Arifiye yatılı köy öğretmen okulu işçileri adına toplu

(Devamı 5. sayfada)

Kimya-İş önemli ilâç fabrikalarıyla toplu sözleşme müzakerelerinde

Kimya — İş Sendikası, Wyeth Birleşik Alman, Santa — Farma İlâç Fabrikaları ile Gripin Münir — Şahin Laboratuarları ve Kok Briket, Akü Yedek-

(Devamı 5. Sayfada)

Devrimci güçler, emekçiler aleyhine hazırlanan yenı iş Kanununu protesto ettiler

DİSK ANKARA BÖLGE TEMSİLCİLIGI BU AMAÇLA, ANKARADA BİR MİTİNG DÜZENLEDİ

DİSK Ankara Bölge Temsilciliği 24 Haziran günü Ankara'da büyük bir miting düzenlemiştir. Yeni İş Kanununu protesto amacı güden mitinge bütün işçilerin ve emekçi halkın katılması için on bin bildiri dağıtılmıştır.

Mitingte DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler, DİSK Yönetim Kurulu üyesi Ankara Milletvekili Rıza Kuas, yazar ve İstanbul Milletvekili Çetin Altan, bilim adamlarından Alpaslan Işıklı konuşmalar yapmışlardır.

Yeni İş Kanununu protesto için Ankara'da şu bildiri dağıtılmıştır:

1936 tarihli İş Kanunu değiştirilip yeni bir İş Kanunu hazırlanıyor. Yeni İş Kanunu tasarısı Millet Meclisinden geçti; bugünlerde Senato'da görüşülüyor. Bu tasarı çalışanların hayatlarını daha da karanlıklara itmekte ve toplum yapısını daha da gerilere götürmektedir. Anayasamızın 42 nci maddesi, «... **Devlet, çalışanların insanca yaşaması ve çalışma hayatının karanlık içinde gelişmesi için sosyal, iktisadi ve mali tedbirlerle çalışanları korur ve çalışmayı destekler; işsizliği önleyici tedbirler alır. Angarya yasaktır**...» der.

Yeni tasarı öyle maddeler getirmektedir ki, 1936 tarihli İş Kanunu Anayasa'da teminat altına alınan işçi anlayışından daha gerilere gidilmekte, hakları, iş emniyeti çiğnenmektedir. 31 yıl önce yapılan Kanunda; patron, işçiyi, kendisine ve yakınlarına veya diğer bir işçisine **tecavüz** ve **tehditde** bulunmasında işten atabileceği halde, yeni tasarıda; patronun, işçiyi işinden atabilmesi için, işçinin diğer bir işçiye **gözdağı** vermesi ve **sataşması** yetecektir. Patron en küçük bir şakayı sataşma olarak kabul edebilecek ve işçisini işten atabilecektir. İşçinin hiç bir güvenliği yoktur. Yirmi yıldır çalışan işçi, her sabah evinden çıkarken ailesi kuşku ve korku içinde akşamı bekleyecektir. Yaşlı bir işçi, kıdem tazminatı ödemekten korkan bir işveren tarafından bir kulp takılıp, tazminatsız sokak ortasında bırakılabilecektir. İşçiler için mutsuz ve güvensiz bir hayat devam edip gidecektir.

Tasarının 12 nci maddesinde ise; 1936 tarihli İş Kanununda **bir ay** olan «deneme süresi» **üç aya** çıkarılmıştır. Ve işveren, üç ay çalıştıktan sonra **«ben seni beğenmedim»** deyip, hiç bir tazminat ödemeden işçiyi işinden atabilecektir. Tasarının 32 nci maddesine göre de; işveren kendi insafınca işçiye para cezası verebilecektir. Ve işçi buna karşı itiraz edemiyecektir.

Tasarı, bunlar gibi daha bir çok işçi aleyhine olan; Anayasa'ya aykırı, iş emniyetini ortadan kaldırıcı maddelerle doludur.

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu olarak bu tasarıyı protesta ediyoruz. Bütün çalışanları ve yarının Tür-

(Devamı 4. sayfada)

Disk Adana Bölge Temsilcisi Cenan Bıçakçı gündemde yer alan konular üzerinde görüşlerini belirtiyor

Türk - iş yıkılışın yarattığı korku içindedir

Türkiye Maden — İş Sendikası Genel Yürütme Kurulu, Türk — İş'çilerin Eskişehir'deki saldırı olayı ile ilgili olarak sert bir bildiri yayınladı

«Türk - İş Konfederasyonu, işçi sınıfına ihanetine yeni bir halka eklemiştir. Artık Türk - İş, gerçek işçi sendikalarının kongrelerini basmaya, Sendika binalarına saldırmaya ve tabelâlarını kırıp atmaya başlamıştır. Türk - İş, işçilerin uyanışını gördükçe ihanetinin anlaşılmasının yaygınlaşacağı korkusuyla şiddete başvurmaya işçiyi işçiye karşı çıkarmaya yönelmiştir. Bu korkunun sonucudur ki, İzmir'de başlayan, toplantı basma, kardeşi kardeşe vurdurma hareketi, bu defa Eskişehir'de denenmek istenmiştir. Türkiye Maden - İş Sendikasının Eskişehir kongresi, Türk - İş Bölge Temsilciliğinin tertibi ile basılmış, kongre salonunda Maden - İş'in hazırladığı dövizler yırtılmış, kongreye katılması gerekenlerin kongre salonuna girmeleri önlenmiştir.

Bu zorbalığı daha da ileri götüren Türk - İş'çiler, Türkiye Maden - İş Sendikası Genel Başkan Vekili Cavit Şarman'a, Merkez Teşkilâtlanma Dairesi Müdürü İsmet Ercan'a, Ankara Bölge Temsilcimiz Erol Tuncay'a ve örgütleyici Özger Sınar'a fiilî tecavüzde bulunmuşlardır. Gözleri dönmüş kalabalık, kanun dışı bu saldırılarını yaparken emniyet kuvvetleri mütecavizden yana davranmış, hükûmet makamları şikâyetçileri savsaklama yolu tutmuştur.

Böylece AP iktidarının felsefesine bağlanmış ve işçi sınıfından kopmuş Türk - İş'çiler emniyet kuvvetlerinden de cesaret alarak kongreyi yaptırma olanağını yok etmiş, sonra da Maden - İş Sendikasının binasına giderek şube tabelâsını sökmüş, tahrib etmiştir.

Türkiye Maden - İş Sendikası yöneticileri Türkiye Maden - İş üyelerinin 250 kadar mütecavize karşı nefis müdafaasına geçmek, mütecavizlere hadlerini bildirmek için yapacakları mukabeleyi güçlükle önlemişlerdir. Ancak, hükûmet kuvvetlerinin Türk - İş'çileri koruyan ve mütecavizden yana olan tutumlar, derhal Başbakan, İçişleri Bakanlığı ve Adalet

(Devamı 5 inci sayfada)

Görülüyor ki, Kalkınma Plânı, özel sektör eliyle kalkınma inancına dayanarak hazırlanmıştır. Bunun sonucu olarak da sanayi yatırımlarının özel sektörce yapılmasını öngören hükümlere yer vermiştir. Böylece İkinci Beş Yıllık Plân küçük bir zümrenin daha çok zenginleşmesine yol açacak ve küçük bir zümreyi daha da kalkındıracaktır.

Kaldı ki Plân, yerli burjuvaziye olduğu kadar yabancı kapitalistlere de bel bağlamış, onlara da Türkiye'yi açık pazar hâline getirmiştir. Bu suretle gelecek nesiller şimdiden aşırı borçlar altında bırakılmış, gelecek nesillerin emekçilerine şimdiden ağır vergiler yüklenmesi nedenleri hazırlanmıştır.

Plân, dolaylı olarak yapılan kayırmaları da açıklamıştır ve bundan çekinmemiştir:

Plâna göre devlet, özel sektöre doğrudan doğruya sermaye aktaracaktır. Ayrıca İşçi Sigortaları Kurumu ve Emekli Sandığı fonları özel kişilerin emrine verilecektir. Devletçe sağlanacak dış yardımlardan da özel sermayedarlara önemli ölçüde ödeme yapılacaktır. Bu yetmiyormuş gibi karma teşebbüslere de kapılar açılmaktadır. Bu, devlet gelirlerinden, ya da kamu kesiminden konacak yüzde 51 sermayeye özel sektör yüzde 49 oranında katılacaktır. Karma şirketlerin ödenmesi gerekli sermayelerinin tümü kamu kesiminden ödenecek, özel sektör sembolik ölçüde şirkete para yatıracak, fakat şirketin yönetimi ve kârı yüzde 49 oranında özel sektörce emilecektir. Üstelik bu sistemle partizanların gözetilmesi ve zenginleştirilmesi yolu yeniden açılacaktır.

Tarım kesiminden yüksek gelir sağlayanları vergilendirmekten özenle kaçınan AP iktidarı, gelir dağılımındaki adaletsizliği daha keskinleştirecektir. Kaldı ki, geri kalmışlıktan curtulmanın yolu sanayileşmek olduğu halde sanayileşme görevini özel sektöre veren iktidar, plânın özel sektör için emredici olmaması ilkesini de kabul etmiştir. Böylece sanayileşme özel sektörün keyfine kalmıştır. Yâni sanayileşme, daha az vergi, daha çok sosyal adalet, fırsat eşitliği gibi umutlar çökmüştür. Bu karakteriyle plân, denenmiş ve çok kötü sonuçları alınmış özel sektör eliyle kalkınma hayaline çok daha elverişsiz şartlarla girişildiğini göstermektedir. Bu plân, Türkiyenin kalkınmasının ancak emekten yana bir iktidarla mümkün olacağı görüşlerini çok güçlendirecektir. Gerçekte Plânın tek olumlu olan yanı budur.

Hükûmet, işçilerin ve emekçi halkın öz çıkarlarına karşı olan politikasını iktidarda kalacağı sürece devam ettireceğini, 5 Yıllık Plânın İkincisi ile ortaya koymuştur. İkinci Beş yıllık plân 1968-1972 yıllarını kapsamakta ve bütün çalışma alanlarında ve ekonomik hayatta başımıza gelecekleri anlatmaktadır. Bir yandan gelir vergisinin alt gelir dilimleri arasındaki kademelerin büyütüleceği, asgari geçim indiirminin bir vergi indirimi olarak uygulanacağı bildirilirken, diğer yandan da finansman ihtiyaçlarını karşılamak için yeni vergi kaynaklarına başvurulacağı açıklanmaktadır.

En tarafsız yazarlar ve bilim adamları Türkiyenin iiçnde bulunduğu durumu bugün şöyle belirtmektedirler:

«Türkiye, bugün gerçekten güç şartlar içinde bulunmaktadır. Vatandaş topluluğununn bir zümresinin karnı tok, sırtı pek olarak hayat sürerken, büyük bir kısmının gizli ve âşikâr açlığın, yoksulluğun, işsizliğin, geçim sıkıntısının pençesinde inlemeleri, her şeyden önce sosyal adalet kurallarıyla bağdaşamamaktadır.» (1).

Hükûmet bu durumda emekçi halkın çıkarına bir kalkınma plânı hazırlatma yerine, özel

(Devamı 6. sayfada)

BASIN - İŞ TEMSİLCİLER MECLİSİ TOPLANDI

İş Kanunu son şekliyle kıdem tazminatını kökünden kazıyacak nitelikte

AVUKAT NECATİ ERTÜRK'ÜN AÇIKLAMALARI KONUYU AYDINLATTI

Basın - İş İstanbul Şubesi, 3 Haziran Cumartesi günü Temsilciler Meclisini toplamıştır. Saat 14.30 da başlayan Temsilciler Meclisi toplantısında DİSK Genel Sekreter yardımcısı Av Necati Ertürk yeni İş Kanunu tasarısı hakkında temsilcilere geniş bilgiler vermiştir.

İstanbul Şubesi Başkanı Semih Erdini'nin yönettiği toplantıya Genel Sekreter Yardımcısı Bora Gözen ve Genel Merkez organizatörü Ömer Çimenli de katılmışlardır.

Konuşmasına yeni İş Kanunu tasarısının işçi aleyhine bir sürü hükümler getirdiğini belirterek başlayan DİSK Genel Sekreter Yardımcısı Rv. Necati Ertürk bu tasarıdın Millet Meclisinden geçişini, Millet Meclisinde gerçek işçi temsilcilerinin azınlıkta oluşuna bağlamıştır. Av. Ertürk sözlerine devamla, kendilerini ilgilendiren kanunların çıkışında işçiler, işverenler kadar söz sahibi olamazlarsa, sonuç pek tabii onların aleyhinde olur, demiştir. Daha sonra tasarının maddeleri üzerinde açıklamalara girişen Ertürk, özellikle, 14, 16, 17 nci maddeler üzerinde durmuş, bu maddelerin 31 yıl önce çıkan kanuna nazaran işçileri daha çok sömürttüreceğini bildirmiştir.

Kıdem tazminatlarının yeni tasarının 17. maddesi ile son derece tehlikeye girdiğini açıklayan DİSK Genel Sekreter Yardımcısı, 17. maddedeki, (sataşma), (gözdağı verme) kelimeleri üzerinde durmuş, bu kelimelerin hangi hareketleri kapsıyacağının belli olmadığını söylemiş, işçinin arkadaşıyla şakalaşmasının dahi (sataşma) olabileceğini belirtmiştir. Bu durumda, işverenlerin, 20 yıllık işçilerini dahi, kıdem tazminatı ödemeden atabileceklerini belirtmiştir..

Toplantıda bulunan temsilciler, somut örnekler verilerek yapılan bu açıklamalar üzerine büyük bir tepki göstermişler ve tasarıyı protesto etmişlerdir.

Necati Ertürk'ün konuşmasından sonra, Şube Başkanı Semih Erdini gündemin ikinci maddesine geçmiş, işlerinden çıkarılan üyelere iş bulunması için temsilcilerin dikkatli ve ilgili olmalarını istemiştir. Bu arada söz alan çeşitli işyerlerinin temsilcileri, Sendika çalışmaları üzerinde fikirlerini söylemişler, dileklerde bulunmuşlardır.

Teşkilâtlanma konusunda söz alan Genel Merkez Organizatörü Ömer Çimenli, teşkilâtlanmaya temsilcilerin de yardımcı olmasını istemiştir. Semih Erdini Sendikamızın son aylarda gösterdiği olağanüstü gelişmelere temsilcilerin dikkatini çekmiş, Ankara Şubesinin kuruluşundan sonra Manisa ve Bandırma Bölge Temsilciliklerinin de açıldığını ifade etmiştir. Gündem dışı söz alan Genel Sekreter Yardımcısı Bora Gözen, temsilcilere, Türkiye Milli Gençlik Teşkilâtının önderlik ettiği «açlığa karşı savaş» kampanyası hakkında geniş izahat vermiş, bu kampanyanın nedenlerini açıklıyarak Türkiye'nin sistemli bir biçimde tahıl yiyen ülke haline getirildiğini, oysa, insanların normal zekâ faaliyetlerini yerine getirebilmek için, günde 60 gr. hayvansal besine muhtaç olduklarını, ülkemizde ise, halkımızın ancak 15 gram hayvansal besin alabildiğini açıklamıştır.

Toplantı saat 17,30'da sona ermiştir.

Petrol-iş'in bölme çabaları güneyde fiyasko ile bitti

Her zaman DİSK üyesi olduğunu iftiharla söyleyen Tarsus Kimya - İş şubesini parçalamaya, aylardan beri çalışan Petrol - İş Güney bölgesi idarecileri Tarsus'ta kiralamış oldukları Belediye Sarayı Düğün salonunda toplantı yapacaklarını Cumartesi günü Kimya - İş üyelerinin işyeri olan Boya fabrikasına Petrol - İş İcra Heyetinin davetiyelerini dağıtmışlardır. Fakat yalnız 25 Kimya - İş üyesi toplantıya Petrol - İş'i protesto etmek için gitmişler ve Türk - İş dördüncü Bölge Temsilcisi Halil Yener'in konuşmasını sık sık kesmişler ve Halil Yener susmak mecburiyetinde kalmıştır.

Daha sonra söz alan Petrol - İş Güney Bölge Organizatörü Lâtif Güvenç tezatlarla dolu kısa konuşmasına, Kimya - İş Tarsus Şubesi Başkanı Yılmaz Cingöz Petrol - İş'in, bilhassa Kimya - İş'in bütün iş yerlerindeki üyelerini kışkırtmak, işyerlerinde ikilik yaratmak ve Kimya - İş'i parçalamak için yapmış oldukları çalışmaları açıklamıştır. Böylece Petrol - İş ve Türk - İş yöneticileri güç durumda kalmışlar, toplantıya başkanlık eden Türk - İş Dördüncü Bölge Temsilcisi Halil Yener toplantıyı tatil etmek zorunda kalmıştır.

Türk-iş, Lâstik işkolunda yeni bir sendika macerasına atıldı ve feci şekilde mağlûp oldu

Lâstik-iş'in düzenlediği toplantıda açıklandı: Yeni sendika esir pazarı!

Disk'e katılmış sendikacılardan Lâstik - İş'i yıkabilmek için Türk - İş maddi, manevi bütün gücünü ortaya koymuştur. Ama Türk - İs'in bu konudaki hesapları ters çıkmaktadır. Şöyle ki, DİSK Türk işçi sınıfının gereklilik duymasından, yani tabanın itmesinden, tabandaki hareketten doğmuştur. İşçi sınıfı uyanmakta, uyandıkça sınıf bilincine ulaşmaktadır. Sınıf bilincinin doğurduğu sendikacılık anlayışı vardır. O da sendikanın ve sendikacının satılmamış olmasıdır. Bağımsız olmasıdır. Batı'daki bir deyimle Köpek Sendikacı olmamasıdır. İşçi sınıfının içinden gelmiş, sendika ağalığına dayanmamış olmasıdır. Türk - İş bir sendika ağaları topluluğudur. Sermaye çevrelerinin savunduğu bir işçi örgütüdür.

İşte Lâstik - İş bu yönden Türk - İş'in saldırılarından hiçbir zarar görmemişti:. Şöyle ki son iki ayda Lâstik - İş Sendikasından tek bir üye avrılmamıştır. 230 yeni işçi bu Sendikaya kayıtlarını yaptırmıştır.

İZMİT'TE Kİ TOPLANTI :

Lâstik - İş kendisine bağlı iş yerlerinde çesitli toplantılar düzenlemektedir. Bu toplantılardan birini de İzmit Halk Eğitim Salonunda yapmıştır. Good-Year ve Pirelli Lâstik fabrikaları işçilerinin katıldığı toplantı'da Lâstik - İş'e karşı Türk - İş tarafından kurulan Sendikanın İzmitte Organizatörlük teklif ettiği ve bir süre beraber çalıştığı Em. Hava Asb. Hidayet Özdil de katılmıştır.

Emekten yana bir anlayışa sahip olan Hidayet Özdil kurdurulmak isteni len bu sendikada kısa bir süre çalışmış ve şu gerçeği anlamıştır. Bunlar bir Sarı Sendika kurmuşlardır. Bu gerçeği anlayan Özdil derhal bol ödenekli görevinden ayrılarak Lâstik - İş'in toplantısına katılmış işçileri bölmek isteyen zihniyeti bütün çıplaklığı ile ortaya koyarak karşı sendikada çalıştığı günleri şu sözlerle değerlendirmiştir:

«Bunlar işçi sınıfını satan insanlardır. Şunu anladım ki, sendika kurmaktaki amaçları sendikacılık yapmak, işçi haklarını korumak değil. Bunlar sendika değil esir pazarlarıdır. Sizi satmak, sizin üstünüze çeşitli pazarlıklar yapmak için sizi kandırmaktadırlar.»

İşte gerçek budur. İşte Türk - İş'e karşı DİSK böylesi bir gereklilikten doğmuş ve Lâstik-İş Sendikası bu kuruluşta yerini almıştır. İzmit'te ki toplantı da Hidayet Özdil'in konuşması Türk Sedikacılık tarihine gececek ilginç bir gözlemin, ilginç bir yaşamanın gerceğidir .

CELÂL BEYAZ'IN KONUŞMASI :

Good - Year ve Pirelli Fabrikalarında calışan 1000'in üstündeki işçinin katıldığı toplantıda Lâstik - İş Organizatörü CELÂL BEYAZ ve Genel Muhasip Veznedarı Yaşar Önsen bir konuşma yapmışlardır Beyaz konuşmasında Good - Year ve Pirelli'de çalışan işçilerin Lâstik - İş Sendikasına üye oldukları 1964 yılındaki durumları ile bugünkü durumlarını karsılaştırmalarını isteyerek sözlerine başlamıştır. Celâl Beyaz özetle şöyle demiştir:

«1964 yılında her iki iş yerinde ortalama ücret 140 kuruş civarında iken bugün sendikanın yaptığı iki sözleşme ile 250 kuruşa yükselmiş, bu ücret artısının vanında üyelerimize genis sosyal haklarda sağlanmış bulunmaktadır Üçüncü dönem Toplu İş Sözleşmesinin her iki iş yerinde yapılmasına çok az bir zaman kalmıştır. Bu sürenin sonunda yapılacak sözleşme ile yeni ücret artışları ve sosyal yardımlara yeni eklemeler yapılacaktır. Parçalayıcılar sizin biraz daha insanca yaşamanızı çekemiyenler, sizi yabancı sermayeye satmak, komparadorlarla sizin adınıza kelle başı pazarlık yapmak isteyenler bu hakları elde etmenize mani olmak için çaba harcıyorlar.

Siz sınavınızı vermiş, şuurlanmış, sınıf bilincine varmış uyanık işçilersiniz. Siz kandırılamazsınız. Siz sömürülmeyeceksiniz Sizi bölemiyeceklerdir Bu yollara baş vuranlar size savgısızlık eden, sizi küçümsiyenlerdir.»

Celâl Beyaz'dan sonra söz alan sendika Genel Muhasip Veznedarı Yaşar Önsen ise şu konuşmayı yapmıştır:

YAŞAR ÖNSEN'İN KONUŞMASI :

«Türk-İs yabancı güçlerin etkisi altına girmiştir. Türk-İş, İşçi sınıfının sınıfsal haklarına sahip çıkma yerine, bulundukları koltukları değerlendirerek iktidar partileri ile flört etmek sevdasına düşmüşlerdir. Meclise giren Türk-İş Yöneticileri yeni ış kanununda olduğu gibi, Türk işçisini değil, isvereni savunmuşlardır Biz Türk işçi sınıfının uyanışının bir sonucu olarak doğan DİSK e katılmayı bir namus borcu bildik. Türk isçilerinin sınıfsal mücadelelerini yapmak icin DİSK i işçilerimizin oyu ile sectik. Türk sendikacılığı sadece Türk işçilerinden değil. Türk halkının yarınlarından sorumludur.»

Daha sonra Seka-İs Sendikası Başkan Vekili İlyas Kabil, Kimya-İs Sendikası Şube Başkanı Naci Öktem ve Maden İş Sendikası Şube Başkanı Cafer Ulusoy söz alarak Türkiye'nin en mücadeleci sendikasının İzmit bölgesinde vürüttüğü sendikal çalışmalarla diğer is kollarına örnek olduğunu belirtmişlerdir.

Lastik-İş'in yeni başarısı

Sendikalı işçinin ücreti sendikasızdan fazla olacak

Bir anlaşmazlık Lâstik-Iş'in zaferiyle sonuçlandı

Bilindiği gibi, işverenler sendikacılık faaliyetini baltalamak için, Sendikaların işçilere sağladığı faydayı en aza indirmeyi bir prensip olarak benimsemişlerdir.

Nitekim işverenler toplu sözleşmelerin etkisini sıfıra indirecek ve grev hakkını fiilen ortadan kaldıracak çareleri bulmak için çalışmaktadırlar.

Toplu İş Sözleşmesinin etkisini ortadan kaldırmak ve Sendikaların varlık şartını işçinin gözünde küçümsetmek için işverenlerin bulduğu bir taktik de Toplu Sözleşme ile Sendikanın kopardığı hakları, Sendika üyesi olmayan işçilere de vermek oluyor. Böylece işveren Sendikaya girmenin faydasız ve lüzumsuz bir iş olacağını anlatmak istemektedir.

Sendikacılığın varlığını ilgilendiren bu konuda Lâstik-İş Sendikası Derby ve Gıslaved fabrikalarının bağlı bulunduğu işveren sendikası ile bu konuyu tahkime götürmüştür. Lâstik-İş'in muhalefetine rağmen Derby ve Gıslaved fabrikaları, Toplu Sözleşmenin işçiye tanıdığı hakları ve ücret zamlarını Sendikasız işçilere de vermekte israr etmektedir.

İhtilâf Doç. Dr. Aydın Aybay, Av. Cenani Güngördü ve Doç. Dr. Nuri Çelikten kurulu Hakem Heyeti tarafından Lâstik-İş lehine karara bağlanmıştır.

Bu karara göre işveren Toplu İş Sözleşmesinin tanıdığı hakları sendikasız işçilere veremiyecektir. Hakem kararının en önemli tarafı, sendikasız işçilere tanınan bu zam ve ek menfaatleri vermekte devam edecek olursa, Sendikalı işçilere de ilâve olarak bir o kadar zam ve menfaati ödemek zorunda kalacaktır. Bu karar ile, Sendikalı olmanın menfaatleri sağlam bir formüle bağlanmış olmaktadır.

Eğitim Lâstik-İş'in işçi eğitim semineri başarıyla bitti

Sendikacılara toplum sorunları hakkında yetkili hocalar dersler verdi, Anayasada işçi hakları, gerekçeleriyle anlatıldı

Lâstik - İş Sendikasının, işverenlerle yaptığı sözleşmeler ile üyelerine temin edilmiş yılda yedi günlük ücretli eğitim iznini değerlendirerek düzenlediği eğitim semineri başarılı bir şekilde tamamlanmıştır. Sekiz hafta süren bu C tipi konferanslar, temsilciler için düzenlenmiş olan A ve B tipi genel seminer programının bir devamı olmuştur.

340 işçinin eğitimden geçtiği bu konferanslara, değerli aydınlarımız öğretmen olarak katılmışlardır.

Celâl Beyaz, Cenani Güngördü, Demirtaş Ceyhun, Faruk Yalnız, İlhan Selçuk, Nazife Cemgil Oya Sencer, Sabire Dosdoğru, Tanju Cılızoğlu ceminerlerde kendi konularında konferanslar vermişlerdir.

Yedişer günlük ceminerlerin hafta sonlarında testlerde yapılmıştır. Bu testlerde işçilerin seminer süresinde elde ettikleri eğitim gücünün başarı oranı tesbit edilmektedir. Test sonuçları, işçilerin istek ve düşünceleri açısından fevkalâde önemli sonuçları ortaya çıkarmıştır. Lâstik - İş Sendikası bundan sonraki seminerleri bu test sonuçlarına uygun olarak düzenleyecek ve sekiz bin üyesini tek tek eğitim seminerlerinden gecirecektir.

İşçiler, işverenle münasebet, sınıf bilinci, grev ve Toplu Sözleşme konularında çok iyi bir şekilde aydınlanmış olduklarını belirtmişlerdir.

Lâstik - İş'in bu seminer dizisine Kimya - İş Sendikası üyeleri de katılmışlar böylece iki sendikanın üyeleri arasında da güzel arkadaşlıklar kurulması mümkün olmuştur.

Seminer başlangıcında, Lâstik İş Sendikası konferansları radyo ile halka duyurmak hakını da kullanmıştır. Böylece, devamlı olarak işverenlerin toplantı ve konferanslarını haber veren «İstanbul'da bugün» adlı radyo programında işçinin sesini duyurabilecek yeni bir teamül yaratılmış olmaktadır.

Uluslararası Maden İşçileri Federasyonu kadın işçileri sorunlarını inceliyor

Kadın - erkek işçi ayrımını önleyici çalışmalar oldu

İMF kadın işçiler komitesi 16 - 18 Kasım tarihinde Münihde yaptığı dördüncü toplantıda metal sanayiinde çalışan kadınların eşit ücret durumları ile ilgili incelemeler yapılmıştır.

Eşit ücrete doğru sendikalarca sarfedilen çabalar ve elde edilen başarıları gözden geçiren komite şu hususları tesbit etmiştir:

— Bütün bu çabalara rağmen birçok ülkeler bu problemi çözümlemekten hâlâ uzaktadır.

— Sanayide kadınlara erkeklerden ayrı işler verilmektedir,

— Bazı ülkelerde kadınların kalifiye işlerine halen erkek işçilere ödenenden daha aşağı ücret ödenmektedir.

Komite aynı zamanda şunları beyan eder:

— Sanayide halen uygulanan is bölümü ve teknolojik gelişmeler sonucu fiziki güç, artık aranan bir faktör olmakatan uzaklaşmıştır.

— Kadın ve erkek işçilerde artık el hüneri ve kasların işlek olması aranmaktadır.

1964 de yapılan IMF kongresinin ışığı altında ve İLO kararları gereğince, İMF kadın işçiler komitesi İMF yürütme kurulundan şu hususların üyelere duyrulmasını talep eder:

1. Kadınların işyerlerindeki iş çeşitlerine göre ücret seviyeleri ile ilgili bir anket açılması,

2. Şu hususlarda bilgi toplanması:

a) Kadının sanayi toplumurdaki değişen yeri

b) Sanayide çalışan kadınların hareketleri ve ekonomideki yeri

c) Kadın işçilerin daha iyi eğitim görmeleri ve teknik bilgilerini ilerletmeğe teşvik edilmeleri.

Bunun üzerine İMF bütün üye örgütlere şu genelgeyi göndermiştir.

Kadın işçiler hakkında anket

7 - 8 Nisan 1967 günleri arasında Cenevrede toplanan İMF yürütme kurulu son toplatısında İMF kadın işçiler komitesinin 17 - 18 Kasım 1966 tarihinde aldığı kararlar onaylan

(Devamı 5. sayfada)

Sendikacı gözüyle

Yeni iş kanunu

İSMAİL ÇÖL

İşçiyi her yönden doyuracak özellikler taşıyormuş yeni kanun Bu sözü hiç unutmamalı. Buna bir mim koymalı. İşçi artık tüm sıkıntıların ürkekliğini ve de endişesini, yarın gelecekteki günlerinin neler getireceğini düşünmemelidir.

Bu sözleri kim söylüyor biliyormusunuz? 20 yıllık Sendika Başkanı Milletvekili HASAN TÜRKAY.

İşçiye zamanında ödeme yapmayan işverene 500 lira «ağır para cezası» verilecekmiş ve işçi de refaha kavuşacakmış. Daha bunun gibi ipe sapa gelmez bir sürü zırvalar. Bu kafa yapısında bir Milletvekili olacağıma, sağduyu sahibi bir işçi kalmayı tercih ederim. Başkalarına verilecek cezadan bana ne bir kere.

Kurnaz ve angaje sendikacılar toplu sözleşmelere öyle maddeler koyarlar ki, oradaki hileyi sezmeğe imkân kalmaz.

Saat ücretine 20 kuruş zam alırlar, onu işçiye yüzde 20 diye yuttururlar.

Ölüm yardımını 500, doğum yardımını 300 lira diye toplu sözleşmeye sokarlar, saat ücretlerine 10 kuruş zam alırlar.

Herkes de gerçekten şaşırıyor. 500 lira ölüm, 300 lira doğum.

Halbuki insan bir defa doğar, bir defacık ta ölür. Eğer her ay ölüm olsaydı. 500 lira ölüm yardımı alabilirler miydi? Hasılı ya doğanlarla ya da ölenlerle uğraşmaktan, dirileri gören hiç olmuyor. Öyle işverenler var ki bir tek gün hapis yatmaktansa, yüzbin lira para cezasına razı gelir. Çünkü o, hapse girince başına neler gelebileceğini çok iyi bilir.

Zamanında ihbar tazminatı ödemezse imiş, 500 lira AĞIR para cezasına çarptırılacakmış.

(Devamı 4. sayfada)

ZONGULDAK MADEN İŞÇİLERİ BAŞARILI BİR KONGRE YAPTI

M. Alpdündar yeniden Başkanlığa seçildi

1) Türkiye Maden - İş Sendikasının Ereğli Bölge Merkez Şubesi Kongresinde TİP Genel Sekreteri ve Ankara Milletvekili Rıza Kuas önemli bir konuşma yapmış ve devletçiliğin bugünkü şeklini tenkit etmiştir. Resimde Kongre Başkanlık Divanında yer alan Mehmet Alpdündar, Hilmi Büner ile konuşmacı DİSK Yönetim Kurulu üyesi Rıza Kuas bir arada görülüyor. 2) Maden - İş'in Ereğli şubesi üyeleri DİSK Genelbaşkanı Kemal Türklerin konuşmasını ilgiyle dinliyorlar. 3) Türkiye Maden İşçileri Sendikası (Zonguldak) Başkanı Mehmet Alpdündar, Ereğli'de Türkiye Baden - İş Bölge Merkez Şubesi Kongresinde Başkanlık divanına seçildikten sonra üyelere teşekkür eden konuşmasını yaparken. 4) DİSK Genel Başkanı ve Maden - İş Genelbaşkanı Kemal Türkler, Ereğli'de konuşurken.

Türkiye gerçeklerini dile getiren Alpdündar, sömürülen işçilerin kurtuluş yolunu da gösterdi: Işçilerin bilinçle ağırlıklarını devlet yönetimine koymaları!

İşçiler Yazıyor:

Artık mutluyuz

Metin GÜR

Türkiye Maden - İş Sendikası, Şişli'deki Büro Metal Çelik Eşya Fabrikası işvereni ile toplu sözleşmede anlaşmaya varamayınca grev kararı almıştı. 36 gündür devam eden grev sırasında işveren, sendika ile anlaşmaya yanaşmış ve işçilerin isteklerini kabul etmiştir. Bunun üzerine Maden - İş Sendikası 5 Nisanda işverenle toplu sözleşme imzalayarak grev kararını kaldırmıştır.

İşçiler sevinçle işbaşı yapmışlardır.

Metin GÜR
Basın - İş, Milli Eğitim Basınevi, Sendika Baştemsilcisi

Dinleyin :

Emekçiler ve emekten yana olan kişiler, bizleri sömürenlerin hortumunun önünden kurtarmak için gözünü budaktan sakınmadan mücadeleye girişen ve bunun içinde en aşağılık tenkitlere uğrayan, benim gerçek insanım, hele bir dinleyin de görün biz işçilerin şimdiye kadar başına gelenleri. Hele bir bakın, bizim başımıza gelenler, pişmiş tavuğun başına gelmiş midir acaba? Dünya yüzünde biz işçiler kadar kandırılmış, horgörülmüş ve herşeyiyle bütün sefaletin kucağına atılmış ve yıllarca unutulmuş bir sınıf var mıdır acaba?

Dinleyin, kulak verin :

Şu an mutlu olduğumuz için içimizi döküp biraz ferahlamak için uğraşacağız. Ama, yine o menfaat uğruna insan olduğunu unutanlar çok görmezse bunu.

Diyeceksiniz ki :

— Mutluluğunuz neden ileri geliyor?

İşte ben onu anlatayım size :

Biz, memleketimizin en çalışkanı olduğumuz gibi, en alt tabakasıyızdır. Dünyaya yokluk içinde gözlerimizi açar, yamalıklı bohçalar içerisinde büyür, ekşi ayran, acı soğan katığımız olur ve yine yokluk içinde gözlerimizi kaparız. Bizden doğacak nesil de aynen bizim gibi olur. Çünkü aynı düzen onları da yoğurur pençesinde.

Biz, devamlı horgörülenler olduğumuz için otobüs ve dolmuşlara, yenisini almaya kudretimiz olmadığından eski elbisemizle bindiğimiz zaman yanımıza çoğu zaman kimse oturmaz. Bazı ticarethanelerin önünde şöyle yazılar yazılıdır : «İş elbisesiyle içeri girmek yasaktır». Çarşıda, pazarda ve her yerde farklı muamele görmek bizi yaşamaktan dahi bıktırmaktadır. Maazallah bir kaza neticesi karakola düşersek, üstelik de üstümüzde yırtık - pırtık elbise varsa yiyeceğimiz sopayı siz hesaplayın. Öyle ki, işçiyiz dediğimiz zaman adama, tekrarını duymamak için kaçacak delik arar.

Bir takım gazeteler bizden çok uzaklardan yer almışlar ve hep kapitalist düzenin getirdiği fasa - fisoyla uğraşmaktadırlar. Hattâ bazıları da bu düzenin devamını sağlıyabilmek için sütunlarını pavyon duvarları gibi süsleyip biz fakirlerin dikkatini üzerlerine çekiyorlar, uyutuyorlar ve oyalıyorlar.

Bu yüzdendir ki bizim çektiğimiz sıkıntılar, teneke gecekondulardan dışarı sızmaz.. Çile, dert ve açlık hep o küflü duvarlar arasında örümceklenir ve her geçen günler üstüne bir yenisi daha eklenir. İşte biz tabandakilerin acı ve gerçek manzarası budur. Bunun aksi söz konusu olabilir mi hiç. Olamaz.

Ama şu andan itibaren içten gelen bir mutluluğumuz var bizim. Kendimizin öz örgütü olan Devrimci İşçi Sendiaları Konfederasyonuna, emeçi liderlerimizin üstün çalışmaları neticesinde kavuştu ve saflanmaya başladık.

Mutluyuz. Çünkü bir gazetemiz de oldu. Bizi hakir görenlerin bundan sonra buradan yüzlerine haykıracağız.

Almanya'daki Türk işçileri 1 Mayıs İşçi Bayramı münasebetiyle yapılan resmigeçite de katılmışlardır. İşçilerden bir grup, ellerinde Türk bayrakları ve dövizler taşımışlardır. En ilgi çeken döviz şu olmuştur: D.İ.S.K.'I destekliyoruz! D.İ.S.K., kendi anayurtlarında iş bulamıyarak yaban ellerine gidenlerin de umut ışığı olmuştur. Resimde D.İ.S.K.'I destekliyen işçilerin öncü gurubu görülüyor.

DİSK Temsilciler Kurulu önemli karar suretleri kabul etti

DİSK Kongresinde tarım işçilerinin örgütlenmesi için karar alındı

İlerici gençlikle toplumcu işçiler işbirliği yaptı

Açlıkla savaş kampanyasına DİSK de vargücüyle katıldı

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) Temsilciler Kurulu 14 Haziran 1967 Çarşamba günü saat 14.00'de toplanmış ve gündemindeki madeleri görüşmüştür.

Temsilciler Kurulu istişari bir organ olarak gündemindeki konuları eleştirip Genel Kurula teklif ve tavsiyelerde bulunmuştur.

BAŞKANININ DEMECİ

DİSK Genel Başkanı Ke-

(Devamı 5 sayfada)

Sömürü düzenine paydos diyebilmek için işçilerin hızla bilinçlenmesi şart

DİSK Genel Sekreteri ve Basın-İş Genel Başkanı İbrahim Güzelce İzmirde önemli bir konuşma yaptı

BASIN — İŞ SENDİKASI İZMİR ŞUBESİ OLAĞAN GENEL KURUL TOPLANTISINDA BİR KONUSMA YAPAN DİSK GENEL SEKRETERİ VE BASIN — İŞ GENEL BAŞKANI İBRAHİM GÜZELCE : «Türkiyenin Tüm emekçileri uyanık olmalıdırlar. Emperyalizm ve onun emrindeki uşaklar yurdumuzu Türk işçi sınıfı için bir cehenneme çevirmek, anayasa haklarımızı yok etmek istemektedirler» demiştir.

Türkiye Basın Sanayii İşçileri Sendikası (BASIN — İŞ) İzmir Şubesinin Düzenlediği olağan genel kurul toplantısı 28.Mayıs.Pazar günü Fuar Fulya salonunda yapılmıştır. Kalabalık bir işçi topluluğunun katıldığı toplantıda bir konuşma yapan DİSK Genel Sekreteri ve Basın — İş Genel Başkanı İbrahim Güzelce özetle şunları söylemiştir.

«Türk işçileri için Anayasa içinde direnme hakkının kullanılması artık bir zorunluk olmuştur. Doymak bilmeyen sömürücü güçler, emekçilerin elinden bir lokma ekmeklerini de geri almak için birbirleri ile yarış halindedirler. 1936 yılında kabul edilen İş kanunu, 31 yıl sonra, Türk işçisi ile alay edercesine budanmış, iç ve dış sömürücülerin uydusu olan Türk — İş'i de yanlarına alan kapkaççı çevreler Anayasamızın ısrarla belirttiği sosyal devlet deyimini adeta çiğneyerek işçinin sosyal ve iş güvenliğini yok etmişlerdir. Bu yetmiyormuş gibi, şimdi Sosyal Sigortalar kurumuna el atmış bulunmaktadırlar, Mahrumiyet yoksulluk, polisle karşıkarşıya

(Devamı 5. sayfada)

ICF. nin 60. Kongresi Münihte yapıldı, Kimya-İş, Lâstik-İşde katıldılar

Disk üyesi Kimya — İş ve Lâstik — İş Sendikalarının bağlı bulunduğu iki milyon üyeli Uluslararası Kimya ve Genel İşçiler Sendikaları Federasyonu (I.C.F.)'nun 60. Genel Kurulu 22 — 25 1967 Mayıs tarihleri arasında Münih'te toplanmıştır. 14 Türk Delegenin izlediği Kongre, bilhassa Dünya çapında gelişen Uluslararası sermayeye karşı işçi örgütlerinin sıkı bir işbirliği yaparak işçi haklarını araması konusun-

(Devamı 5. sayfada)

DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler, Ankara Milletvekili Rıza Kuas Konuşmalar yaptılar ve DİSK'in nedenlerini açıkladılar

Türkiye Maden İşleri Sendikası (Zonguldak) Genel Kurulu Zonguldakta Zevk sinemasında yapılmıştır. Kongreye Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (kısaca DİSK) Genel Başkanı Kemal Türkler, DİSK Yönetim Kurulu üyesi ve Lâstik-İş Sendikası Genel Başkanı Rıza Kuas (TİP Ankara Milletvekili), Türkiye Maden-İş Sendikası Genel Başkan Vekili Hilmi Güner konuk olarak katılmışlardır.

Kongreyi, sendika Genelbaşkanı ve DİSK Genel Başkan Vekili Mehmet Alpdündar açmıştır. Alpdündar dikkate değer bir konuşma yapmış ve gerçekleri dile getirmiştir.

Alpdündarın konuşması

Mehmet Alpdündar özetle demiştir ki:

«Çevremize bir göz atıp, iktisaden geri kalmış, sanayide gelişmemiş, içinde bulunduğu asrın icaplarına muasır milletler paralelinde ayak uyduramamış ülke ve halkları tetkik ettiğimizde, bu sorunların nedenlerini, o ülkelerin emekçi sınıfa toplumdaki yerini vermeme direnişlerine bağlamaktayız.»

Benel Başkan bu gerçeği dile getirdikten sonra Türkiyedeki duruma değinmiş ve şunları açıklamıştır:

«Türkiyemizde hükûmetler ve hükûmet edenler, sendikacılığı demokrasinin kaçınılmaz bir dalı ve müessesesi olarak tanımamış ve tanıma lüzumunu da henüz hissetmemektedirler. Türkiyede hükûmet edenler sendikalizmi, dahil bulundukları blokların zoru ve harici yardımların etkisi altında angarya kabilinden kabullenmişlerdir. İşte bu görüşün etkisi altında düzenlenen antidemokratik kanunlarla yapılacak sendikacılıktan, Türk işçisi ve toplumu bu kadar faydalanabilir, fazlası beklenemez.»

Her sınıfın bilinçlenmesi

T. Maden İşçileri Sendikası Genel Başkanı bu durum karşısında ne yapmak gerektiğini sormuş ve cevaplandırmıştır. Demiştir ki:

«Çalışan sınıfın, emekçinin ihtiyaç, istek ve arzularından doğan bir müessese haline getirmek lâzımdır sendikaları. Bunun için de, köylü, kentli her sınıf halkın bilinçlenmesine, bilhassa emekçi sınıfın ivedelikle kendi sınıf bilincine kavuşturulması kaçınılmaz bir zaruret ve en başta gelen mübrem bir ihtiyaç olarak kabul edilmelidir.

Mehmet Alpdündar hükûmeti de tenkid etmiş ve şöyle demiştir:

«Bugün Türkiyemizde işçiyi devlet sömürür, işveren sömürür, sarı sendika ağaları sömürür. Emekçi sınıfı canından bıkmış durumdadır, bu ortamı kayıtsız şartsız hükûmetler yaratmaktadır.»

«Emekçi halkı bu nevi tahakküm ve oyunlardan haberdar edebilmek ve kendi sınıfının bilincine kavuşturabilmek için de mutlak lüzumlu olan eğitimi yapmak gerek ve bu husus bir kanunî mecburiyet olmasına rağmen kapitalist ve sömürücü çevreler daima sömürücülere karşı olan sendika ve sendikacılarla toplum arasındaki bağları kesmek ve mesafeyi açmak için, Anayasa ve kanunları tatbik ettirmeme mücadelesini, işçilerin karşısına Devletin hazinesini harcayarak, Devletin kuvvetlerini çıkarmaya teşebbüs ile muvaffak olmaya çalışmaktadırlar. neden? Zira içinde bulunduğumuz sömürücü düzenin icabı budur da onun için.»

Devlet yönetimine ağırlığımızı koyacağız

Mehmet Alpdündar, heyecanla yaptığı ve dikkatle izlenen konuşmasına şöyle devam etmiştir:

«Biz sendikacılar ve emekçi sınıfı, politikada ağırlığımızı koymak ve memleket sorunlarında söz sahibi olmak mecburiyetindeyiz.

Memlekette sosyal adaletin teessüsü, sömürücülüğe son verdirmek, işçi sınıfını ben-

(Devamı 5 nci sayfada)

EREĞLİDE MADEN - İŞ'İN ŞUBE KONGRESİ

Metal - İş'in Toplu İş sözeşmesinden sonra işçilerde istifa salgını başladı, herkes hangi sendikanın işçiden yana olduğunu gördü

Fikri Yıldız, Metal-İş'in içyüzünü anlattı ve yeniden başkan seçildi

Türkiye Maden — İş Sendikasının Ereğli Bölge Merkez Şubesinin yıllık Kongresi Belediye Sinemasında yapılmıştır. Kongrede Sendika Genel Başkanı ve DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler, DİSK Genelbaşkanvekili Mehmet Alpdündar, DİSK Yönetim Kurulundan Rıza Kuas (TİP Genel sekreteri ve Ankara milletvekili) ile Maden — İş Genelbaşkanvekili Hilmi Güner izlemiştir.

Kongre Başkanlığına Mehmet Alpdündar ile Hilmi Güner getirilmiş ve şube sekreteri Nurettin Aktürk, çalışma raporunu okumuştur. Rapor üzerinde konuşma yapıldıktan sonra yöneticiler ibra edilmiştir. Bunu konukların konuşmaları izlemiştir.

METAL - İŞ İTHAM EDİLDİ

Maden — İş üyelerinden H. Fehmi Kibar, Hasan Topaçoğlu, Nurettin Aktürk, Şükrü Özbayrak konuşmalar yapmış, toplu sözleşme ve yetki almada yapılan kayırmalar üzerinde durulmuştur. Metal — İş'i şiddetle itham eden konuşmacılar Metal — İş'in işçi haklarını nasıl ayaklar altına aldıklarını anlatmışlardır.

ŞUBE BAŞKANI'NIN KONUŞMASI

Söz alan Şube Başkanı Fikri Yıldız, Metal — İş Başkanı Kaya Özdemirin' kendisini Metal — İş'e başkan yapmak için giriştiği çabaları ve verdiği vaadları açıklamış, bu arada Metal — İş'ten toplu sözleşmeye oturduktan sonra 2617 işçinin istifa ettiğini belirtmiştir.

Kongrede yapılan seçimlerde Bölge Merkez Şubesi Başkanlığına yine Fikri Yıldız seçilmiştir. Yeni yönetim Kurulu şöyle teşekkül etmiştir :

Mahmut Topaçoğlu, H. Fehmi Kibar, Çetin Gözaçlı, İbrahim Kaya, Akif Eroğlu, Hıdır Barış.

Onur Kuruluna seçilenler : Şükrü Özbayrak, Osman Aslanbay, Ömer Yıldız.

Denetim Kuruluna seçilenler : Eşref Nemutlu, T. Fikret Bulian, İ. Lütfü İnekçi.

RIZA KUAS'IN KONUŞMASI

Ereğlide de önemli bir konuşma yapan TİP Genelsekreteri ve DİSK Yönetim Kurulu üyesi Lâstik — İş Genel Başkanı Rıza Kuas Metal — İş federasyonunun bir işveren vekili gibi çalıştığını öne sürmüş, bu Fe

(Devamı 5. sayfada)

Sendikadan Bakışlar :

Emekçi Sorunları Üzerine..

İBRAHİM EGE

Aklın hayalin alamıyacağı kadar çetin koşullar altında bir kurtuluş savaşı kazanmıştı Türk Ulusu. Dünyayı hayran bırakan örnek bir başarıydı bu... (Sırtıyla, kağnısıyla, sopasıyla, çapasıyla, kucağında ağlayan yavrusuyla, yağmur demeyip, kar demeyip, sıcak soğuk demeyip, canını dişine takarak bu savaşa omuz vermişti, tüm Anadolu erkeği kadını).

Emperyalizmin atılması savaşıydı bu, sömürülme düzeninin bir daha Anadolu'ya girmemesi, insanca yaşama düzeni içindi hep. Kişiliğini gerekirse çok şeyler yapabileceğini isbatlamıştı tüm TÜRK ULUSU.

Atatürk'ün önderliğiyle lâyik olduğu aşamaya getirilmiş, siyasâl, sosyal ve kültürel bir takım hakların yasalarında güvenliği altına alınmasıyla emekçi özgürlüğü konusunda ilk adım atılmıştı Anadolu'da.

Ne acıdır ki bugün karnını tok tutabilme savaşının içine düşmüştür Türk emekcileri ülkemizde.

Hak ve özgürlüklerinin bilinçli şekilde kullanması, varlığımızdan bile habersiz yaşatılmak isteniyoruz. Yaşantısının ilkel ve ağır koşulları dünyadan mutluluktan koparmış, içe dönük ve sönük bir varlık haline sokulmuştur TÜRK EMEKŞİLERİ.

Ağır şartlar içersinde insafsızca çalıştırılmaktadır Türk Emekcileri.

Ekonomik alana yaptığı etki ve katkı bakımından tam bir üretim aracı olan emekciler, vahşice saldırılar ve küfürler sizlerin temsilcilerine yapılmaktadır. Aslında tamamı sana emekçi kardeşim. Dolaylı yollarla sana sövülmektedir.

SİYASAL SORUMLULUK

İkdidarın ve mevcut siyasi örgütlerin işçi ve köylü sorunlarına, gereken ilgiyi göstermedikleri bir gerçektir. Oysa aldıkları oyların dörtte üçü işçi ve köylüye aittir.

İşçi ve köylü çoğunluğu oranında, kendi sorunlarını en iyi şekilde dile getirecek, işçi ve köylü Millet Vekilleriyle parlementoda temsil edilmesi gerekir. Aslında nüfusumuzun %80 oranı işçi ve köylü olduğuna göre o oranda Millet Vekili girmelidir. Bu oranda parlementoya İşçi ve işçiden yana Millet Vekili girmezse işçi ve köylü sorunları çözümlenemez. Aynı etkinliği gösterebilmek için işçi örgütleri (Sendikalar) çabalarını sınıf bilinci alanlarına yönetmeleri gereklidir.

Emperyalizmin aracılığını yapan komprador burjuvazisı ve onun uşaklığını yapan çevreler öncelikle bu koşulların gerkeçleşmesini durdurabilmek için bir kısım faktörle hareket etmektedir.

Ülkemizde her an geçerlibir şekle getirebilmek için işçi örgütleri (Sendiklar) partiler üstü politika sloganı ile uyutulmaktadır. Amerikan AİD, teşkilâtı olan sömürücü düzenin patronları ve Türk - İş işçi ve köylüyü parlementoya sokturmama çabasındadırlar. İşçi ve Köylü kendi sorunlarını çözümlemenin zamanının gelip geçtiğini bilmelidir.

Öte yandan Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) Türk Emekcilerine yöntem vermeye başlamıştır.

Rıza Kuas ve 4 arkadaşının kanun teklifi

Grev hakkı genişletilsin Lokavt da yasaklansın!

Meclis çoğunluğu tasarıyı reddetti

Lokavtın, yani işçileri topluca işten atarak onları aileleriyle birlikte açlığa mehkûm etmeyi yasaklamak gerekir. Bunu sağlamak için Ankara Milletvekili ve Tip Genel Sekreteri Rıza Kuas ile 4 arkadaşı bir kanun tasarısı hazırlamışlardı. Rıza Kuas ve arkadaşlarının kanun teklifinde şu maddeler yer almıştı:

«Her ne sebeple olursa olsun lokavt yasaktır. Lokavt bir işkolunda veya bir işyerinde faaliyetin nüsbütün veya kısmen durmasına sebep olacak tarzda işveren, ya da vekili tarafından kendi teşebbüsü veya bir teşekkülün verdiği karara uyarak işçilerin topluca işten uzaklaştırılmasıdır.»

Aynı tasarı grev hakkını daha yaygınlaştırmakta ve grev sırasında işverenlerin polislere — sair emniyet memurlarına işverenlerin madi yardımda bulunmasını önlemekteydi.

Lokavtın Anayasaya aykırı olup olmadığını tesbit için Çalışma Komisyonu tasarıyı Anayasa Komisyonuna göndermiştir. Meclis Anayasa Komisyonu çoğunlukla şu görüşü savunmuştur:

«Aslında 275 sayılı kanunla tanzim edilmiş bulunan ve tanınan lokavt; işçiye tanınan grev hakkına karşılık olmak üzere, iktisadi ve sosyal alanda düzenin korunması maksadıyla tanınmıştır ve Anayasanın yukarıda zikri geçen 47. maddesinin son fıkrasında derpiş olunan karşılıklı haklardan biridir.

Anayasanın 47. maddesinde her ne kadar kelime olarak lokavttan bahsolunmamakta ise de işverenlerin haklarının mevcudiyetinden de bahsolunmaktadır. İşverenlerin hakları yalnızca lokavt olmadığı için Anayasa metninde dar manâda ve kelime olarak lokavttan bahsedilmemiş ve fakat lokavtı içine alacak şekilde ve işverenlerin bütün haklarının grev hakkının kulanılması ve istisnaları ile birlikte kanunla düzenleneceği tasrih olunmuştur.»

...ve Meclis çoğunluğu da lokavtın yasaklanmasını isteyen kanun tasarısını kabul etmemiştir.

İşçinn üzeri aranmaz!

(Baştafı 1. sayfada)

Lâstik — İş Sendikası tahkime götürmüştür.

Prof. Bülent Köprülü, Av. Cenani Güngördü, Av. Tekin Yaman'ın katıldığı Hakem Kurulu Lâstik — İş'in iddiasını haklı bulmuştur. Kararın gerekçesinde, işçinin üstünü araması ile U.S. Royal'ın Anayasayı 10, 11 ve 15/2 maddeleri ile ihlâl ettiği, ayrıca bu durumun medenî kanunun 23 ncü maddesine aykırı bulunduğu belirtilmekte ve «Mahkeme kararı almadan kimsenin üstü aranmaz» denilmektedir.

Yabancı sermaye karşısında Türk işçisinin onurunu koruyan bu karar haklı bir sevinç yaratmıştır.

Devrimci güçler

(Baştarafı 1 inci Sayfada)

kiyesini düşünen emekten yana olanları bu protestoya çağırırız.

24 Haziran 1967, Cumartesi günü saat 13.30 da Tandoğan Meydanında yapılacak olan açık hava toplantısında bu tasarı protesto edilecektir.

Bütün çalışanları, Devrimci Ankara halkını, Devrimci Üniversite gençliğini açık hava toplantısına çağırırız.

NOT :

Gazetemiz basılırken miting devam ettiğinden mitingle ilgili haber ve resimler gelecek sayımızda neşredilecektir.

YORUMUN

TEPKİLERİ

Almanyadaki Türk öğrenciler C. Sunaydan açıklama istedi

Anayasa Mahkemesinin Anayasanın demokratik sosyalizme açık oluşuna karar vermesi üzerine Cumhurbaşkanının yorumu çelişi hâlinde kaldı

Almanya Türk Öğrenci Federasyonu (A.T.Ö.F.) Başkanı Devrim Ulucan bir bildiri yayınlamıştır. Bildiriden bir örnek DİSK'e «Federasyonumuz, Anayasa Mahkemesi ve Yargıtayın sosyalizm hakkında açıklanan son görüşleri ile ilgili bildiri yayınlamıştır, bilginize sunulur» diyerek gönderilmiştir. Bu önemli bildiriyi sunuyoruz:

Sayın Cumhurbaşkanımız Cevdet Sunay'ın 27 Mayıs Anayasa ve Hürriyet Bayramı dolayısiyle yayınladığı «Anayasa sosyalizme kapılarını kapamıştır.» şeklindeki mesajıyla, Anayasa Mahkemesinin 141, 142. maddelerle ilgili olarak açıklanan gerekçesi ve Yargıtayın «Demokratik sosyalizmin yasak

(Devamı 5. Sayfada)

Basın - İş Ankara'da örgütleniyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

rek, DİSK'e bağlı Basın İş Sendikası'nın Ankara Şubesine üye olmaktadırlar. Geçtiğimiz ay içinde Ankara'nın en büyük işyerlerinden ikisinde çalışan basın işçileri topluca Basın İş'e katılmışlardır.

Ankara'da 136 işçi çalıştıran Türk Tarih Kurumu Basımevi ile 92 işçi çalıştıran Ziraat Bankası Basımevi'nde çoğunluğun, Basın İş'e üye olması Ankara merkezli sendikada tam bir panik yaratmıştır. Bu basımevlerinden başka, Güven, Kurtuluş, İş ve Ekonomi, Butik, Kültür, İş, Rüzgârlı, Baylan, Kardeş basımevlerinde çalışan basın işçileri de tek eksiksiz olarak, Basın İş Ankara Şubesi'ne katılmışlardır.

Bir yandan çeşitli baskılar altında, örgütlenme çalışmalarını yapan Basın İş Ankara Şubesi yöneticileri bir yandan da, üyelerinin her türlü haklarını almak için büyük bir çaba göstermektedirler. Bu çabaların bir sonucu olarak, İş, Kardeş, Butik ve Kültür Basımevleri'nde toplu iş sözleşmesi çağrısı yapılmıştır. Kuruluşunun üzerinden sadece bir ay geçen Ankara Şubesi'nin, bu kısa süre içinde sözleşme düzenine geçmeleri Ankara'lı basın işçileri arasında son derece olumlu bir hava yaratmıştır.

Türkiye Maden - İş Sendikası Profilo Fabrikasındaki işçilerin istekleri üzerine bir toplantı düzenlemiştir. Toplantıda avukat İbrahim Türk, işçilere hitab etmiş ve sosyal sigortalar mevzuatında işçi aleyhine olan hükümleri anlatmıştır. Bu arada Anayasada yer alan sosyal güvenlikle ilgili maddelerin de açıklamasını yapmıştır. Resimde toplantıyı izleyen işçilerden bir grup görülmektedir.

★ Türkiye Maden - İş Sendikasının Prafilo fabrikasında düzenlediği toplantıdan muhtelif resimler ★

Av. İbrahim Türk, Profilo işçilerine hitabederker

Profilo işçilerden bir grup daha... İbrahim Türk'ün konferansını dinliyor ve bugünkü düzenle Anayasa ilkeleri arasındaki çelişiyi madde madde anlatan İbrahim Türk'ün nüktelerini tebessümle değerlendiriyorlar.

Altın Plâstik'le Lastik - iş'in toplu sözleşmesi bitti

Türk - İş'in, Lâstik - İş Sendikasına karşı giriştiği plânlı saldırı hareketi her geçen gün biraz daha uyanan Türk işçi sınıfı tarafından püskürtülmektedir. Türk - İş'in Lâstik - İş'e giriştiği saldırılar üzerine lâstik işçileri, sendikalarına biraz daha sahip çıkmışlar ve hiçbir sendikaya üye olmayan iş kolundaki birçok işçiler Lâstik - İş'e üye olmuşlardır. Kırk üç kişinin çalıştığı Altın Plâstik Fabrikası bu iş yerlerinden biridir. Burada ki 43 işçi Lâstik - İş'e kay dolunca işveren, işçilerinin bu tutumuna karşı koymuş, sendikadan istifa etmelerini, hiç değilse Türk - İş'in desteğini almış diğer sendikalardan birine girmelerini istemiştir. İşçiler işverenin bu maksatlı tekliflerini çok iyi değerlendirerek karşı koymuşlar ve kavga başlamıştır. 21 Mayıs, sabahı işveren isteklerine «nayır» diyen işçileri işyerine sokmayarak kanunsuz bir lokavt hareketine girişmiştir. Derhal olaya el koyan Sendika, Basın mensuplarının desteğini de alarak işverene karşı harekete girişmiştir. Bu arada bugüne kadar Sigortaya kayıtları yapılmamış işçiler sigortalı duruma getirilmiş ve aynı gün işyerine gimeleri sağlanarak anlaşmazlık çözülmüştür. Lâstik-İş ayrıca çok güçlü bir kavga verdiği bu iş yerinde Toplu Sözleşme yetkisi de alarak çalışmalara başlamıştır.

ACI GERÇEKLER

Ayda 160 lira alan var!

METİN GÜR

Geçmişimizden, yani atalarımız ve dedelerimizden bize bir tek şey miras kalmıştır. O da, şu içinde bulunduğumuz ve pençesi altında inim inim inlediğimiz «sömürü düzeninin devamı»... Bu düzen figüranlarının üstün başarısı ile öyle devam etmektedir ki, bizler bile bazen bunun farkında olmayarak onlara yardımcı olmakta ve seçimler geldiği zaman, yüzde yüz sömürücülerin sözcüsü olan bazı siyasî kuruluşlara oy vermekteyiz. Bunu böyle yapmakla da, sırtımızdaki kanbura bir yenisini ekleyip, bunun altından kalkma ümidimizi git gide yitirmekte ve kendi ipimizi kendimiz çekmeye doğru yol almaktayız.

Çeşitli iş kolarında çalışan kardeşlerimizin emek karşılığı olarak ne aldıklarını görmek, insanı insanlıktan utandıracak bir gerçektir. Sadece 750 kuruş gündelik alan bir kimya işçisi, hayli mecalsiz olduğu halde şu sözleri söyleme cesaretini kendinde görüyor ve diyordu ki:

«Evime hergün 650 kuruş girer. Buna karşılık üç çocuk, üç de biz yani karım, anam ve ben toplam altı baş. İşte bu 650 kuruşla geçinmek zorundayız. Eksik olmasın somun karnımızı bir o doyuruyor.

Evlâd, her gelen iktidar bizi kandırdı, perişan etti. Verdik oyumuzu, onlar bu oyu alınca bizi daha hızlı soymaya başladılar. En sonunda bizi çuldan torbaya oturttular. Ama şimdi anladım ki, onlar, bizim derdimizden anlamazlar. Çünkü, hepsi emekçi kitlelere karşı.... Zengin zengini kayırır, diye bir lâf vardır ya, bu çok doğru. Bunlar, bundan sonra bizden oy değil zırnık bile alamazlar. Artık biz de uyandık. Kimin kimden yana olduğunu yavaş yavaş öğreniyoruz. Bunu yakın bir gelecekte bütün işçi kardeşlerim de öğreneceklerdir.»

İşte, bu kardeşimizin anlattığı gerçek bir hayat öyküsüydü. Bunun gibi nice yüzler, nice binler ve nice milyonlar, şu içinde yaşadığımız ortamda aç yatıp aç kalkmakta ve besinsizlikten, körpe yavrular, kaptıkları hastalıklarla hazan yaprağı gibi kuruyup gitmektedirler.

Bunlara sebep olan o çıkarcılar ve kapkaççılar takımı ise, kollarını salayarak gezmekte, düzenlerinin devamını sağlamak için işbirliği ettikleri kişileri, toplumcuların üstüne saldırtmaktadırlar.

Çok çalışan, buna karşılık az alan yarattığı değerlerle başkalarını mutlu kılan, fakat kendisi aç kalan bizler olduğumuza göre, onlarla süregelen mücadelemizi kesin bir çizgi üzerinde Anayasanın öngördüğü biçimde yürütmedikten sonra, bize kurtuluş var mıdır?

Bir de bizim, yani Basın iş kolu ile ilgili bir iş yerinde gördüklerimi size nakledeyim:

Yerin altında 9 kişi çalıştıran bir basımevi idi burası. Yirmi basamaklı bir merdivenle inilen bu işyerinde çalışan kardeşlerimizin yaşları kaçtı, biliyor musunuz? İçlerinde 18'ini geçen yoktu. Burası aynen bir çocuk yuvasını andırıyordu. Bu yaşta körpecikler ölmeden mezara girmişlerdi. Birine yanaşarak konuşmıya başladım:

— Yaşın kaç?

—Yaşım 17.

—Ayda kaç lira alıyorsun. Bu para ile kimleri geçindiriyorsun?

—Ayda yüzaltmış lira alıyorum. Bu para ile babam öldüğü için, annemi ve bir de küçük kardeşimi geçindirmekteyim.

— Sendikalı mısın? Sigortan yaptırıldı mı?

— Hayır.

—Aldığınız yüzaltmış lira size yetişiyor mu?

— Abi yetişse de yetişmese de bununla geçineceğiz.

— Burada öğlen vakti ne yiyorsunuz?

— Helva, ekmek, zeytin peynir gibi şeyler.

Evet kardeşlerim,

Yalnız bu işyeri değil diğer küçük işyerlerinin yüzde doksanı, bu şekilde çocuklar çalıştırmayı yeğ tutuyor. Hem de ölmeyecek kadar ücret vererek çalıştırıyorlar. Öyle ki, bu hafta bir işyerinde gördüğümüz arkadasları, bir hafta sonra göremez, başka çocuklarla karşılaşırsınız Çünkü işveren gömlek değiştirir gibi, işçi değiştirir. Onun için çocuk işci bulunmaz bir nimettir. İşveren o çocukların etini yer, kemiğini bırakır. Onun için değil midir, bizim kuşaklarımız çürük yetişir, hattâ telef olur.

Şimdiye dek Türk işçisinin tek temsilcisi olduğunu iddia eden Türk İş Yöneticilerine şunları sormak gerekir:

«İçinde rahat rahat caka satmak için 9 katlı «Türk - İş Sarayı»nı yaptırmayı hersey saydınız. Hem de bu binanın bedelinin büyük kısmını Amerikan işverenlerinin parası olan AID'den diğer yarısını da Sigorta'dan alarak, yani Türk İşçisinin alın terinden meydana gelen paralardan alarak yaptırmayı düşündünüz de bu memlekette insanlık dışı yaşıyan ve binlerce işçinin var olduğunu niye düşünmediniz?»

Fakat kuşkunuz olmasın. Her iş kolunda öyle bir uyanış başlamıştır ki, bu uyanış sonucunda Türk işçisi, Türk - İş'ten bütün hatalarının hesabını mutlaka soracaktır. A. İ. D.'nin Türkiye'deki işbirlikçisi Türk - İş, bunu böyle bilmelidir.

TÜRKİYE GERÇEKLERİNİ DİLE GETİREN MEHMET ALPDÜNDAR

(Baştarafı 3 üncü sayfada)

liğine kavuşturacak kuruluşlar sayesinde şuurla gelişecek, millet ve memlekete daha elverişli bir toplum haline geleceğiz. Uyanacağız, ne olduğumuzu öğreneceğiz, sınıfımızın bilincine varacağız, ondan sonra da millî geliri sömürenlere «Dur!» diyecek, devlet eliyle emeği sömürüp milyoner olanlara elbette hesap soracağız!»

E.K.İ. yi tenkitler

Alpdündar, maden işçilerinin durumuna değinmiş ve Genel Müdürü tenkid etmiştir. Maden işçilerinin durumunu anlatan Başkan daha sonra sendikanın çalışmalarını ve malî durumunu bildirmiştir.

Kongrede delege olarak bulunan sendika temsilcileri 660 metre yer altında çalışan işçilerin iş emniyetinden ve sosyal güvenlikten mahrum olduklarını söylemişlerdir.

Ayrıca ücretlerin çok düşük olduğunu ve en ilkel yaşantıyı bile sağlayamadığını söylemişlerdir. Keza prim tevziinin âdil olmadığını ve tevziat yapılırken politik faktörlerin ve işveren tarafından olan kişilerin himaye edildiği söylenmiştir.

Rıza Kuas'ın konuşması

Kongrede bulunan konuk sendikacılardan Ankara Millet Vekili Rıza Kuas kendisinden evvel konuşan E.K.İ. Genel Müdürünün havzanın zarar ettiği yolundaki beyanlarını samimiyetsizlikle itham ederek zararın gerçek nedenlerini hükûmetin devletçilik anlayışından yoksun ve devletçiliği özel sektöre hizmet etme manâsında değerlendirilmesinden ileri geldiğini söylemiştir. Ve örnek olarak Denizcilik Bankası ve diğer müesseseleri göstermiştir.

Parlâmento çalışmalarına değinen Kuas hükûmetin işçi sınıfı yararına hiç bir tasarı hazırlamadığını ve işçi sınıfı yararına hazırlanan tasarıları parlâmentodaki çokluğu sebebiyle reddettiğini söylemiştir. Uluslar arası sendikalizmin tahlilini yapan Kuas, işçi sınıfı sorunlarının ancak politik güç olarak devlet yönetimine ağırlıklarını koymakla çözümleneceğini söylemiştir.

Türkler'in konuşması

DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler, Zonguldak'ta yapılan Türkiye Maden İşçileri Sendikasının kongresinde özetle sermaye sınıfının dünyada birleşmeye doğru hızla gittiğini, millî olmaktan çıkarak uluslararası sermaye sınıfı haline gelenlerin emperyalist sömürü düzenini koruduklarını anlatmıştır. Bu arada sömürü düzenini yöneten dört Amerikan firmasının dünya sermayesinin yüzde 51'ini ellerinde bulundurduklarını bir bir anlatmıştır. CIA'ya da temas eden Türkler, CIA sermaye sınıfının emperyalist sömürü düzeninden yana bir casus teşkilâtıdır. Son oyunlarını da Orta - Doğu ülkelerinde oynamaktadır» demiştir.

Kemal Türkler memleketimizdeki hayat pahalılığının emekçi sınıf için çekilmez hâle geldiğini, sermayeden yana olan iktidarın ise emekçi halkın ezilmesine göz yumduğunu ve işsizlik, açlık, geçim sıkıntısı karşısında kılının dahi kıpırdamadığını belirtmiştir.

DİSK Genel Başkan sözlerine şöyle devam etmiştir:

«Türkiye'de 26 milyon özel teşebbüs var diyen Başbakan, acaba her gün biraz daha ezilen Türk emekçi halkını daha ne kadar aldatabileceğini ümit ediyor? Türkiye'de 26 milyon özel teşebbüs değil, 32 milyon ezilen emekçi halk vardır. Ve bu insanlar artık uyanmaya başlamışlardır. Çünkü yalan karın doyurmuyor.

Yıllardan beri işçi sınıfının demokratik öncülüğü etrafında halkın, emekten yana olan aydınlarla birlikte iktidara doğru yürümelerinden korkan sömürücüler, emperyalistler, vurguncular ve kapkaççılar bu yolu kapamak için ellerinden geleni yapmışlardır. Türk halkını okuyup yazmadan yoksun bırakmışlardır. Son zamanlarda sömürüden yana olanların oyunlarının bozulduğunu görünce taşlı sopalı saldırılar düzenlemişlerdir. Şimdi de Türk işçi sınıfını birbirlerine kırdırma çabası içindedirler. Ama bütün oyunlara paydos! Türk emekçi halkı artık uyanmaktadır. İşçi sınıfının öncülüğünde Anayasanın çizdiği yoldan Türk emekçi halkının iktidara gelmesi gün meselesidir. O mutlu günü mutlaka göreceğiz.»

YENİ İŞ KANUNU

(Baştarafı 2. Sayfada)

Bugün, yalnız İstanbulda, polise, maliyeye, sigortaya bildirilmeden çalıştırılan işçi sayısını ALLAH bilir. Yakalanıncaya, yani ihbar oluncaya değin çalıştırır. Oradan sağlıyacağı binlerce liralık kâr'ın, birkaç yüz lirasını taksitle ceza olarak ödemiş çok mu?

Ama aynı adama 15 gün Sultanahmet ceza-evinin kapılarını açarsanız, iş değişir. İşittiğimize göre, fakir işçinin hakkını zamanında ödemeyenlere, oradaki mahkûmlar pek iyi muamele etmezlermiş.

Sayın TÜRKAY, bu yargıya, yani işçi artık kurtulmuştur, yargısına varmadan önce şu müjdeyi verebilmeliydi.

1 — Asgarî ücret günde 20 lira net.

2 — Ayda 600 lira alan bir işçi vergiden muaftır.

3 — Lokovt kesin olarak yasaklanmıştır.

4 — Hiçbir grev uydurma bahanelerle ertelenmeyecektir.

5 — Her işçi kazancının yüzde yirmisini işyerine ödeyerek, en kısa zamanda meskene kavuşturulacaktır.

6 — İşçi meskenlerinden banka faizi alınmayacaktır.

7 — Sosyal Sigortalar Bankasının kurulması kararlaştırılmıştır.

8 — İşçi çalıştığı yerde iki bin kalorilik öğle yemeği yiyecek ya da karşılığında (5 lira) ücret alacaktır.

10 — Tekaütlük yaşı erkekte 50, kadında 45 olarak kanunlaşmıştır

11 — Her işçi toplu sözleşmede olsun olmasın pahalılık oranında mutlaka zam görecektir.

12 — Her işçi ailesiyle birlikte yılda bir ay deniz kenarında dinlenme olanaklarına kanunen kavuşturulmuştur.

Bizim bildiğimiz kadarı ile işçiden yana hükümler böyle olur. Ama bu İşkanunu ile düzenlenirse pek tabi, toplu sözleşme, sendikalar ve grev kanunundan daha etkili olur.

Soralım şimdi bu işçi (!) Milletvekiline yukarıda sıraladığımız 12 — maddenin bir tekini dahi yeni İş Kanununa sokabildiniz mi?

O halde, «işçi artık kurtulmuştur!» demek biraz müstehzi olmak değil midir?

Kimya-İş Ankara'da Sözleşme yapıyor

ANKARA

Kimya — İş Sendikası Ankara Şubesinin Atom Boya ve Kimya Fabrikası ile başladığı toplu iş sözleşmesi görüşmeleri olumlu fakat çok çetin bir havada geçmektedir.

Lili Deterjan ve 404 yapımcısı olan Atom Boya ve Kimya Fabrikasında Kimya İş başarılı bir toplu iş sözleşmesi imzalamak için tüm gücünü ortaya koymaktadır. Kimya İş Ankara Şubesi, işçilere bilinç ve direnme gücü vermek için 4 ay süren ciddi bir eğitim programı uygulamıştır. Bu süre içinde işçilere, dünya, ülke ve işçi sorunları ile ilgili olarak çok geniş bilgi verilmiş, 80 Kimya İş üyesi tam anlamı ile aydınlatılmıştır.

Kimya — İş'in Atom Boya ve Kimya Fabrikası ile olumlu bir sözleşme imzalamasından sonra, çeşitli nedenlerle işçiden yana olmıyan sendikalara dağılmış pek çok işçinin Kimya - İş Ankara Şubesi çatısı altında bir araya gelmeleri beklenmektedir.

Türk - İş yıkılışın

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bakanlığına telgrafla protesto edilmiştir.

Türkiye Maden - İş Sendikası Genel Yürütme Kurulu; AP iktidarının anlayışı içinde Sendikacılık yapan ve işçiden kopmuş, yabancı güçlerin desteğiyle ayakta durabilmiş Türk - İş'çilerin bu saldırı ve tecavüzlerini tel'in eder.

Türkiye Maden - İş Sendikası Genel Yürütme Kurulu, Emniyet kuvvetlerinin kanuni görevlerini savsaklamaları karşısında bu ortamı yaratan, yurtta güvenlik duygularını yok edecek ve kaba kuvvet heveslilerine, anarşi çıkarmada yarar görenlere cesaret verecek tutumlarından dolayı Hükümeti şiddetle protesto eder. Türkiye Maden - İş Sendikası demokrasiye hançer saplanmasına, Türk işçi sınıfının aldatılmasına ve emekçi halk yığınlarının sefaletine yol açacak sağcı dikta heveslilerinin yaratmak istedikleri anarşi ortamına kaymayacaktır... Anayasa hakları, kanunlar çiğnenmekte devam edilirse Türkiye Maden - İş Sendikası, çıkacak olayların sorumluluğunun Hükümet ve Türk - İş ikilisinde olduğunu şimdiden kamu oyuna duyurur.

Türkiye Maden - İş Sendikası Genel Yürütme Kurulu bir kez daha belirtir;

Tarihin akışını geriye çevirmeye, güçsüzlerin kaba kuvvetleri, saldırı ve ihanetleri yetmeyecektir. Kesin ve en son zafer işçi sınıfınındır!

BASIN - İŞ KOCAELİ ŞUBE TOPLANTISINDA AÇIKLANDI

Türk işçisi Devlet Yönetimine ağırlığını mutlaka koymalıdır!

Disk Genel Sekreteri ve Basın - İş Sendikası Genel Başkanı İbrahim Güzelce, Basın - İş Sendikası Genel Sekreteri Ehliman Tuncer ile birlikte Kocaeli Şubesinde düzenlenen bir toplantıda hazır bulunmuşlar ve şube üyeleriyle çeşitli konularda görüşmeler yapmışlardır. Şube Başkanı Ahmet Salih Küley, Şube Sekreteri Nusret Köksal ve diğer şube yöneticilerinin de katıldığı toplantı son derece olumlu geçmiştir. Kocaeli Şubesine bağlı 220 üyenin izlediği bu toplantıda önce üyeler söz almış ve çeşitli dileklerde bulunmuşlardır. Bu dilekleri şube başkanı Ahmet Salih Güley cevaplandırmış, yapılan mücadelenin anlamını izah etmiş ve sıkıntıların nedenlerine uzun uzun değinmiştir. Bu arada 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 37. ve 107. maddelerinin işçi yararına değiştirilmesi için gerekli teşebbüslere geçilmesi istenmiş, bu istek Basın - İş Sendikalasınca dikkate alınmıştır.

Bilindiği gibi, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 37. maddesi, istirahat alan işçinin ilk iki günlük ödeneğnin hasta işçiye ödenmemesini kapsamaktadır. 107. madde ise sigortalının pirim ödemediği (ücretsiz izin aldığı, senelik izne çıktığı vs.) günlerde uğrıyacağı kaza veya tutulacağı hastalık halinde istirahat aldığı taktirde, iş görmezlik ödeneğinin verilmesini önlemektedir. Sendika, her iki maddeyi, işçi lehine değiştirmek üzere bir kanun teklifi hazırlanması için, DİSK Yöneticisi Millet Vekillerine başvurulmasını kararlaştırmıştır.

Daha sonra Kocaeli Şubesi üyelerine hitaben bir konuşma yapan Genel Başkan Güzelce, özetle şöyle demiştir:

«Türk işçisi büyük bir uyanış içerisindedir. Bu uyanış çıkarcıların işine gelmemektedir. Yıllarca parlak vaadlerle aldatılan Türk emekçisi kendi kaderini kendi tayin etme yolunda hızla bilinçlenmektedir. Toplu Sözleşme düzeni işçiye bir şey getirmiş değildir. Ekonomimizin enflasyonist gidişi, Toplu Sözleşmenin verdiğini almakta, işçiye gene birşey kalmamaktadır.

İşçiler, Toplu Sözleşmelerle elde ettiklerini ancak, devlet yönetimine ağırlıklarını koyabildikleri gün muhafaza edebilecekler, ekonomik sosyal özgürlüğe ancak bu yolla kavuşabileceklerdir.»

DİSK Kongresinde tarım işçilerinin örgütlenmesi için karar alındı

(Baştarafı 3 cü sayfada)

mal Türkler, Temsilciler Kurulu toplantısı ile ilgili şu demeci vermiştir:

«DİSK Temsilciler Kurulu, gelişen yeni işçi hareketi içinde işçi sınıfının sorunlarını en yetkili kişilerden kurulu bir organ olarak dile getirecektir. Emekçi kitleler bugün aşırı pahalılığın mesken sıkıntısının, işsizliğin sebep olduğu ızdıraplar içindedir. DİSK Temsilciler Kurulu, bu ve benzeri sorunlar üzerinde Konfederasyonumuzun izlemesini isteyeceği polilitikanın ana çizgilerini çizecektir. Biz emekçi kitlelerin sorunlarına değinmeyen, üstelik işçilere karşı bir politika izleyen hükûmetin tutumunu gerçekçi bir gözle eleştirecek ve ona göre çalışmalarımızı yürüteceğiz.

Bugün, her zamankinden daha yoğun şekilde işçi haklarına ve işçi menfaatlerine karşı sermayedar çevrelerle hükûmet tam bir işbirliği halindedir. Onun için konularımızı DİSK Temsilciler Kurulunda ele alacak ve varılacak kararları 15 Haziran'da toplanacak Genel Kurula götüreceğiz.

DİSK Genel Kurulu, işçi sınıfına karşı oynanan çeşitli oyunları bir bir su yüzüne çıkaracaktır.»

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) Temsilciler Kurulu, 10 karar sureti kabul ederek çalışmalarını sona erdirmiştir. Temsilciler Kurulundan sonra DİSK Kongresi toplanmış ve Temsilciler Kurulunca kongreye sunulan teklifleri görüşmeye başlamıştır.

Şinasi Kaya'nın başkanlığında yapılan kongrede T.M.G.T.'ce açılan «Açlıkla Savaş» kampanyasına katılma kararı da görüşülmüş ve şu konuda karar alınmıştır.

AÇLIKLA SAVAŞ

«Bütün geri bırakılmış ülkelerde ve bu arada özellikle yurdumuzda vahim bir tehlike olarak ortaya çıkan ve her gün daha artan bir biçimde emekçi halkımızı tehdit eden sömürücülüğün gün geçtikçe daha da artması ve emekçi halkımızın emeğinin karşılığını alamaması sonucu olan açıkla mücadelenin, gerçek nedenleri üzerinde yoğunlaştırılmasını, bu mücadelede ileri gençlik ve toplumcu aydınlarla sıkı ilişkiler kurulmasını gerekli görürüz.»

DIŞ İLİŞKİLER

Bu karara varıldıktan sonra DİSK'in Dış ilişkiler ve [illegible] sorunu ile ilgili [illegible] görüşülmüş ve bu konuda şu karar örneği kabul edilmiştir:

«DİSK, Türkiye gerçeklerine uygun ve Türk emekçilerinin ekonomik ve politik gerçek kurtuluşu için bütün sendika hareketlerini izlemeli ve kendi doğrultusundaki konfederasyonlarla teknik yardım almayı kabul etmelidir. Bu yardımlar:

1 — İşçi parasıyla sağlanmış olmalıdır.

2 — Bütçemizde ağırlık merkezi olmamalıdır ve yardımların kesilmesi halinde normal çalışmalarda herhangi bir aksamaya yol açmamalıdır,

3 — Yardımlar, yapanın çıkarına göre değil, alanın ihtiyacına ve anlayışına göre değerlendirilmelidir.

4 — Yardımlar belli bir gelişme safhasından sonra kabul edilmemelidir.»

TARIM İŞÇİLERİ SORUNU

DİSK kongresinde özellikle tarım işçilerinin sorunları üzerinde durulmuştur. Biran önce tarım ve ormancılık kesiminde çalışanların örgütlenmelerini sağlamak. Türkiye'nin en çok ihmal edilmiş 10 milyon insanın hiç olmazsa sanayi kesiminde çalışanların elde edebildikleri haklara kavuşmalarını gerçekleştirmek isteği delegelere hâkim olmuştur. Görüşmeler sonunda şu karara varılmıştır:

«Tarım ve orman işletmelerinde çalışanlarla ilgili gerçekleri dikkate alarak tarım ve orman işçilerinin biran önce örgütlenmesi konusunda sınıf bilinci açısından öncelikle eğitim faaliyetine önem verilmesi ve imkânlar yaratıldıkça örgütlenme yolunda sanayi bölümündeki örgütlenmeye eşit çaba sarfedilmesini ve bu konuda bir yönetmelik yapılmasını beyan ve teklif ederiz.»

ÇİĞİLTEPE ÖDÜLÜ

Sanatını toplum emrine vermiş olan Asaf Çiğiltepe'yi işçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın asla unutmadığı delegelerce belirtilmiş ve şu karar sureti kabul edilmiştir:

«1 — Asaf Çiğiltepe'nin kederli ailesine, Ankara Sanat Tiyatrosu mensuplarına, Türk Edebiyatçılar Birliğine birer baş sağlığı telgrafı çekilmelidir.

2 — Konfederasyonumuzca bir «Asaf Çiğiltepe Ödülü» ihdas edilmelidir. Bu ödül, tiyatro alanında toplumcu çalışma yönünde başarılı olarak seçilen tiyatro sanatçılarına her yıl Dünya Tiyatrolar Günü'nde verilmelidir.»

Eğitim konusunda DİSK'in seminer, konferans, mektupla eğitim, yurt içi ve yurt dışı görgü eğitimi yapılması kararlaştırılmıştır.

ENDÜSTRİ İŞÇİLERİ SORUNLARI

Ayrıca örgütlenme yolunda hızlı bir çalışma yapılması uygun görülmüş endüstri işçilerinin sorunları da ele alınarak şu kararlara varılmıştır:

«Endüstri işçilerinin:

1 — Millî gelirden aldıkları pay arttırılmalıdır.

2 — Yıpranma ve iş kazası durumlarında araştırmalar yapılarak, gerekli somut tedbirler bulunmalı ve bu tedbirlerin sağlanması yolunda mücadele edilmeli.

3 — İşçi sağlığı, işyerleri-dir,

nin çalışma şartları ve işçilerin konut sorunu ile ilgili gerekli tedbirlerin alınabilmesi için kanun, toplu sözleşmeler ve kanuna uygun diğer yollarda çaba harcan-malıdır.»

Kongre DİSK adlı gazetenin de her hafta yayınlanmasını kararlaştırmıştır.»

GENEL BAŞKANIN DEMECİ

Yapılan seçimler sonunda DİSK Genel Başkanlığına yine Kemal Türkler, Genel Sekreterliğe de yine İbrahim Güzelce seçilmiştir. Genel Başkan Kemal Türkler Kongre ile ilgili olarak şu kısa demeci vermiştir:

«DİSK kongresinde delegeler yurt sorunlarına bilgiyle cesaretle eğilmişlerdir. Kongremiz toplum sorunlarımızın çözümlenmesi, demokratik sosyalist hukuk devletinin kurulması yolunda, işçi sınıfımızla emekçi halkımızın yanında yer almış ilerici gençlik ve toplumcu güçlerle, konfederasyonumuzun fikir ve eylem sahasında işbirliği yapmasını kararlaştırmıştır. DİSK bu kongreden çok güçlü çıkmıştır. Alınan kararları özenle yerine getireceğiz.»

LÂSTİK - İŞ yöneticileri Münihten döndüler

Uluslararası İşçi Konfederasyonunun Genel Kongresine katılmak üzere Almanya'nın Münih şehrine gitmiş bulunan Lâstik - İş Sendika yöneticileri yurda dönmüşlerdir.

Lâstik - İş Yönetim Kurulunun delege olarak katıldığı Uluslararası kongra hakkında Genel Başkan Rıza Kuas ve Genel Sekreter Kemal Ayav olumlu izlenimler ile döndüklerini belirtmişlerdir.

Turzim-İş yeni bir örgütleme

(Baştarafı 1 inci sayfada)

İş sözleşmesi çağrısında bulunmuş ve çalışmalara başlanılmıştır. Ve yine Belediye Aile Bahçesi ile Toplu İş Sözleşmesi çağrısında bulunulmuştur.

Türkiye Turizm — İş Sendikası Kocaeli Şubesi kurulmuş faaliyetlerine başlamıştır. Kocaelinde İlhan Lokantası ve Şebir Lokantası işçileri adına Toplu sözleşme çağrısında bulunulmuştur.

Türkiye Turizm — İş Sendikası Ankara Şubesi kurulma çalışmalarına başlanmış, DİSK Ankara Bölge Temsilcisi Bekir Çiftçi arkadaşımızın nezaretinde teşkil olunan komisyon faaliyete geçmiş bulunmaktadır.

Almanyadaki Türk Öğrencileri

(Baştarafı 3 cü sayfada)

olmadığını, yasak olanın ihtilâlci sosyalizm olduğunu» bildiren kararı arasında büyük bir çelişme göze çarpmaktadır.

İki Anayasa organının, temel hak ve özgürlükler bakımından büyük önem taşıyan bir meselede birbirine zıt görüşler öne sürmeleri, halkın devlete karşı beslemek zorunda olduğu güven ve emniyet duygularını zedeliyecek niteliktedir.

Sayın Cumhurbaşkanımızın, bu konuda yetkili yüksek mahkemelerin görüşlerine uyarak beyanatını tashih etmesini, demokratik ve sosyal hukuk devletinin asgarî bir şartı olarak kabul ettiğimiz gibi yüksek yargı organlarının itibarı bakımından da zorunlu bulmaktayız.»

Kimya-İş önemli ilâç

(Baştafı 1. sayfada)

leri iş yerlerinde 900'e yakın işçiyle ilgili toplu sözleşme görüşmeleri yürütmektedir.

Ancak Midil — Tipi, Pfizer ve Aygaz Sözleşmelerinden sonra genellikle sözleşme çalışmalarının zorlukla ilerliyeceği ifade edilmektedir.

Kimya — İş yetkilileri grevler pahasına başarısının üstün seviyede devam etmesi için gerekli bütün tedbirleri almış bulunmaktadır.

Bilhassa Petrol — İş Sendikasından koparılıp alınan Birleş yıldan beri devam eden teşkilatlanma çalışmaları, bu defa sonuç veren Wyeth İlâç Fabrikası üzerinde önemle durulmaktadır.

Türk-İş, itibar kazanmak için

(Baştafı 1. sayfada)

relerini ve A.P. İktidarını ürkütmüşe benzer. Sadık işbirlikçilerinin, işçi arasında itibarını kaybedişi, işverenleri ve A.P. iktidarını telâşa düşürmüş görünmektedir. Her ikisi de, Türk İş'e işçi arasında bir itibar kazandırabilmek için çırpınıyorlar. Bu günlerde Türk — İş ile A.P. iktidarı ve işveren sendikaları konfederasyonu arasındaki düzmece çatışmanın gerçek anlamı bu.

İş kanununun senato komisyonlarında görüşülmesi sırasında, Türk — İş'in yayınladığı bildiri ve yöneticilerinin verdiği beyanatlar, bu düzmece çatışmanın birinci perdesini teşkil etmektedir.

Millet Meclisinde, Türk — İş'in yöneticileri olan A.P. sendikacı Milletvekillerinin, işçi haklarını yokeden İş Kanunu tasarısına karşı olan öğmeleri henüz daha unutulmamışken, temelde bir değişiklik getirmeyecek olan bir madde üzerinde anlaşmazlık çıkarılmıştır.

İşçilerin kıdem tazminatını Kurtun ağzına atan 17. maddeyi büyük bir uysallıkla kabul eden, hatta savunmasını yapan Türk — İş yöneticileri asgârî ücretlerin tespitinde, biçimsel bir anlaşmazlık çıkararak sözüm ona A.P. İktidarıyla ve işveren çevreleriyle çatışmıştır.

Türk — İş'in bu düzmece çatışmayı yalnız başına plânlamadığı, devlet radyolarında yayınlanan işveren sendikaları konfederasyonunun bildirisiyle daha açık bir biçimde ortaya çıkmıştır. Böylece, Türk — İş'in, işverenlerle ve A.P. iktidarıyla çok çetin bir savaşa tutuştuğu intibaını uyandırmak için yayınladığı anlaşılan bu bildiri ile birlikte, işçi sınıfının çıkarlarına karşı oynanan gülünç bir oyunun ikinci perdesi de kamu oyunun gözleri önünde sahneye konmuştur.

Meselenin içyüzünü bilenler için, bir bardak suda koparılmak istenen fırtınadan başka bir anlamı olmıyan bu çalışma, AID'ciler için, tek kurtuluş ümididir.

İş Kanunu tasarısında, asgârî ücretler tesbit edilirken, yalnız kendisinin söz sahibi kılınmasını öngören maddenin değiştirilmesinden başka işçi aleyhine hüküm görmiyen Türk — İş, bu davranışıyla, uyanmakta olan Türk işçi sınıfını aldatabileceğini sanmakta, [illegible] olmıyan bir [illegible] direksiyona sarılmakla, herşeyin halledileceğini zannetmektedir.

31 sene sonra ele alınan iş kanununda, işçinin kıdem tazminatını yok eden ve işçinin işverene veya aile efradından birisine yahut başka bir işçiye, şakâ yollu da olsa, sataşması veya gözdağı vermesi halinde, işverene ihbarsız ve tazminatsız iş aktini feshetmek yetkisi veren 17. madde; 31 sene evvelki iş kanununda, ahlâk ve hüsnüniyet kaidelerine aykırı davranışları halinde akti feshedebilme müddeti olan 6 günlük süreyi, her halde, bir seneye çıkaran 18. madde; fazla mesaiyi işçinin muvafakatine bağlıyan ve zorla fazla mesai yaptırılmasını yasaklıyan kanunlara rağmen, işyerinde veya makinalarda bir arızanın mümkün görülmesi gibi yuvarlak, keyfi vuzuhsuz bir gerekçeye dayanılarak fazla mesaiyi mecburi kılan ve işçiye zorla fazla mesai yaptırılmasını öngören 38. madde dururken, asgari ücretlerin tesbitinde sadece Türk — İş'in söz sahibi kılınmasıyı mecburi kılan, işçiye zorlama rinde anlaşmazlık çıkarmak en hafif deyimiyle, işçi sınıfını aptal sanmaktır.

Ereğlide Maden-İş'in

(Baştarafı 3 cü sayfada)

derasyonun Başkanı Kaya Özdemiroğlunu işçiye ihanetle suçlamış, Metal — İş'in İşverenlerin dümen suyundan gittiğini öne sürmüştür.

Daha sonra Türkiye'deki Sendikacılığın kısa bir özetini yapan Kuas, bilahare Ereğli D.Ç. Fabrikalarının durumuna değinmiştir. Bu tesisi «Temeli çürük» olarak nitelemiştir. Rıza Kuas Almanya ve Hollanda gezilerine ait bazı anılarını nakletmiş, bu arada delegelere sık sık sorular tevcih etmiştir.

274 — 275 sayılı grev ve lokavt kanunlarının CHP tarafından Meclisten çıkarılmış olduğunu kabul etmeyen Kuas, bu kanunun, 1961 Anayasası sayesinde çıkarıldığını söylemiştir.

Aylardan beri komisyonlarda sürünen İş kanununa değinen TİP Ankara Milletvekili ve Lâstik — İş Sendikası Genel Başkanı Kuas bu kanun karşısında lakayd kalan Milletvekillerinin, kendi maaşlarına yapılacak zamlar işi Meclise geldiği zaman bunu bir çırpıda nasıl kabul ettiklerini anlatmıştır.

ICF'nin 60. Kongresi

(Baştarafı 3 cü sayfada)

da çalışmalar yapmıştır. Kongre'de İsrail ve Orta-Doğu Arap Devletlerinin harpten kaçınmaları gerektiği hususunda da bir önerge görüşülerek karara bağlanmış, Türkiye Koordinasyon Komitesi Genel Sekreteri Rıza Kuas'ın yaptığı konuşma ile Disk Genel Başkanlığının telgrafı 181 delege tarafından tezahüratla karşılanmıştır. Bu Kongrede Kimya — İş Sendikası Genel Başkanı ve diğer delegelerinin, diğer Devletlerin Kimya Branşı Sendikacıları ile verimli temasları olmuştur.

Sömürü düzenine paydos

(Baştarafı 3 cü sayfada)

gelme göze alınarak yapılan grevler sonucu elde edilen zamlar, Demirel iktidarının çeşitli maddelere uyguladığı pervasızca zamlar sebebiyle işçi sınıfının cebinden gerisin geriye alınarak kapkaççıların cebine inmiştir. Hayat pahalılığı hızla artmış, paranın satın alma gücü korkunç bir biçimde düşmeye başlamıştır. Açlıktan, yoksulluktan verem olanların sayısı gittikçe artmaktadır. Buna karşılık Millî Gelirin % 60 ı küçük bir mutlu azınlık arasında bölüşülmektedir. Bu % 60 ın %[illegible] büyük toprak ağaları, % 20 sini dış ticaret kodamanları, % 10 unu özel banka sermayedarları, % 10 unu sigorta şirketlerinin sahipleri, %[illegible] sini ise büyük sanayi ve madenciler sömürmekte geri kalan 27 milyonun sefaleti bahasına bu saltanatı sürdürüp götürmektedirler. Bugünkü koşullar altında, ilerici, devrimci güçler Anayasaya sıkı sıkıya sahip çıkmak zorundadırlar. İşçi sınıfının biricik millî kuruluşu ve tek umudu olan DİSK temsil ettiği tüm işçilerle birlikte Anayasamıza mutlaka sahip çıkacak, onu ölü maddeler halinde bırakmak isteyen kapkaççı çevrelere bu imkanı vermiyecektir. Bugün, Türkiyenin emekçiler kesiminde ciddi ve ağırlığı olan bir savaş verilmektedir. Bu savaş Türk işçisinin Atatürk Kuşağından olanları ile AID uşağı olanlar arasında sürdürülmektedir. Ama kısa bir gelecekte göreceksiniz. Atatürk devrimlerine sıkı sıkıya bağlı kuşaklar geri kalmış ülkelerin işçilerini sömürme amacı ile dolu olan AID uşaklarını mutlaka yenecekler-dir. Bununla beraber, Türkiyenin tüm emekçileri uyanık olmalıdırlar. Emperyalizm ile onun emrindeki uşaklar, yurdumuzu Türk işçi sınıfı için bir cehenneme çevirmek, Anayasa haklarımızı yok etmek istemektedirler. Silâh geri tepecek, kısa bir gelecekte, işçi sınıfının devrimci ve ilerici kanadı Anayasayı rafa kaldırmak çabasında olanları, gene Anayasanın ağırlığı altında ezip tasfiye edeceklerdir.»

Kadın Erkek işçi

(Baştarafı 2. Sayfada)

lanmıştır. Bu karalar şunlardır:

1) Tesislerde çalışan kadın işçilerin seviyelerini ve çalıştıkları işlerin çeşitlerini gözünde tutarak bir anketin hazırlanması,

2) Geniş ölçüde bir bilgi edinme kampanyası açılması

a) Kadının saniyi toplumunda değişen durumu üzerine,

b) Kadınların sayaide işgal ettiği mevcut işler ve milli ekonomideki yeri hakkında

c) Kız ve kadın işçilerin eğitim ve daha iyi tahsil yapabilme ihtiyaçları üzerine ve teknik bilgileri edinmelerini teşvik hakkında.

BASILDIĞI TARİH
1967

İMF den Haberler • İMF den Haberler

Haftalık çalışma 43 saat

BELÇİKA :

Belçika metal sanayiinde 1 Ekim 1968 den itibaren haftalık çalışma saatleri 44 den 43 saate indirilecek, fazla mesai için % 25 zamlı ücret ödenecektir. Bu kazançlar ocak ayında metal sanayiinde yenilenen toplu sözleşmede sağlanmıştır. Bu arada işsizlik tazminatı arttırılmıştır. Sözleşmede üç haftalık yıllık tatil için ödenen ek yardım % 1 den % 2 ye çıkarılmıştır.

Metal iş alanında satın alma gücü 1968 de % 2 artacaktır. Direk olarak % 1 ücret zammı ile beraber ikramiyeler de % 1.5 luk bir artış da elde edilmiştir. Bu sözleşmede ek yardımlar, fabrika sendika komitelerinin mevzuatında yapılacak revizyonlar ve haftalık mesaiyi 40 saate indirme problemleri üzerinde çalışmak üzere dört ortak komite kurulmuştur.

İSVİÇRE :

Saatçılık İşkolunda Pahalılık Zammı

Mart 1967 ücretlerinde ilk defa olarak hayat pahalılığı ek yardımı ödenmeğe başlanmıştır. Bu yardımla ücretlere saatte 25 santimlik, aynı zamanda ortalama ve asgari ücretlere de % 6 lık bir zam yapılmış olmaktadır.

İsviçre metal sanayiinde hayat pahalılığı ödenekleri de sözleşmede görüşülmüş ve gerçek ücretlerde önemli artmalar sağlanmıştır. Genel olarak metal sanayiinde ücretler % 6 oranında artmıştır.

İNGİLTERE :

Fiat — Ücret dondurması

İngiliz hükümeti tarafından yapılan ücret ve fiat dondurulması 30 Haziranda itibaren yürürlüğe girecektir. Bu karar metal işçilerinin ve yardımcı iş kollarının yapacakları sözleşmelere çok büyük etki yapacaktır. Ortak sanayi konseyi iş günlerinin kısaltılması, hayat pahalılığının artışı ile ilgili teklifler yapmış, ve çalışma bakanlığının ilgili dairesi şu hususların sözleşmelerde yer alabileceğini tesbit etmiştir:

- Ağustos ayından itibaren haftalık 40 saat uygulanabilecektir.
- Hayat pahalılığı ödeneği yüzde 1 oranında arttırılabilecektir.
- Ücretli yıllık tatil beş gün arttırılabilecektir.

AMERİKA :

Ücret Ayarlaması

Amerikan mekanistler sendikası sözleşmede 1967 de otomatikman ücret ayarlaması kabul ettirmiştir. Bu ayarlama hayat pahalılığı artmağa devam ettiği takdirde yapılacaktır. Tüketim mallarında fiat artışının devam edeceği onaylanmaktadır. Bu artış % 2.5 - olacaktır tahminlere göre.

Ayarlamalar her üç ayda bir yapılacaktır. Douglas uçak fabrikasının 14.500 işçisi şubat ayında saat ücretlerine bir sentlik zam almışlardır.

Aynı işçiler 1965 denberi sözleşmelerle saatte 20 sentlik pahalılık zammı elde etmişlerdir. Diğer uçak fabrikalarında çalışan işçiler de buna benzer pahalılık zammı almışlardır.

CEZAYİR :

Direnmenin Sonucu

Cezayir metal sendikasına mensup metal işçileri Compoir Metallurgique fabrikasında işlerine son verilen sendikacılar için direnmeğe devam etmektedirler. 24 günlük bir grevden sonra, işçilerin gösterdiği dayanışma karşısında işveren bir anlaşmağa yanaşmamıştır. Bu işlerine son verilenlerden yalnız birinin işine son verilmesi kabul edilmiş ve bu işçiye 5000 diham (1100 dolarlık) tazminat kabul etmiştir. Diğer 10 sendikacı işlerine iade edilmişlerdir. Her işçi grev dolayısı ile uğradıkları 10 dolarlık zararı alacaklardır.

Cezayirde çelik fırınları ve oto sanayii işçileri kongresi yapılmıştır. Bu kongrede şümullü bir çalışma programı kabul edilmiştir. Metal alanındaki işverenlere şu hususlarda taleplerin yapılması kararlaştırılmıştır:

- Ücret zamları
- Ayda 5.75 dolarlık vasıta parası
- Kira yardımının 30 dinardan 50 dinara çıkarılması
- İkramiyelerin üç ayda bir verilmesi
- Yıllık ücretli tatilin 18 den 21 güne çıkarılması
- Sözleşmede sosyal yardımların arttırılması
- Tamamlayıcı bir emeklilik fonu kurulması.

BİRLEŞİK AMERİKA :

Beyaz Yakalıların Sendikalaşması

Gelecek dönemlerde beyaz yakalıların sendikalılaştırılmasında ileri adımlar atılacağını bildiren Michigan Üniversitesi Pro. George S. Odiorne «bugün sendikaların büro işçilerini ve büro personelini sendikalaştırma zorluğu içinde bulunuyorlar» diyor. Çünki bu personel sendikalılaşmanın anlamını iyi kavrayamamış durumdadır. Fakat tahsilli ve meslek sahibi personel bugün iş ilişkileri bakımından sendikalılaşmanın mevcut problemlerin çözümlenmesinde en iyi bir araç olduğu kanaatini izhar etmektedirler. Pro. Odiorne'a göre, sendikalılaşmanın en büyük başarısı hava pilotları, öğretmenler, gazeteciler, artistler, mühendisler gibi meslek sahibi personel arasında elde edilmiştir. Bunun sonucu, işçi hareketindeki bu eksiklik giderilmeğe yüz tutmuştur. Profesöre göre kısa bir süre içinde orta sınıf işçileri arasında sendikalılaşma geniş ölçüde yayılacaktır. Bu personelin işveri idaresine daha sadık olduğu ve ekonomik adaletsizliklere daha müsamahalı oldukları hakkındaki faraziyenin yanlış olduğu görülecektir. Öğretmenlerin, devlet memurlarının sendikalılaşması güçlü bir sendikalılaşmayı mümkün kılacaktır.

FEDERAL ALMANYA :

İG Metall'de gelişme

İG Metall sendikasına katılan hristiyan metal işçileri sendikası yürütme kurulu üyeleri ile yapılan konuşmalar bugünkü durumu gerçekleri ile açığa vurmuştur. Hristiyan demokrat partisi saflarında olan bu sendika üyeleri küçük bir teşkilât olan bu sendikanın, çıkarlarını etkili bir şekilde temsil edemeyeceği düşüncesi ile İG Metall'a katılmıştır. Bu hareket bu sendika ile işbirliği yapan kiliselerde ve diğer sendikalarda da yaygınlaşmakta ve işçi sınıfının birliği ve güçlenmesi bakımından ümit verici bir durum yaratmaktadır.

İNGİLTERE

İşveren Tipleri.

İngiliz sendikalar konfederasyonu, sendikalarla sözleşme yapmaktan kaçınan veya onları tanımayan firmalar hakkında geniş ölçüde bir soruşturma açmıştır. İlk adım olarak, TUC'a bağlı 172 sendikaya sözleşme sırasında karşılaştıkları güçlükler ve haklarını almak ve tanınmak bakımından karşılaştıkları zorluklarla ilgili olarak teferruatlı bilgi göndermeleri hakkında uyarmada bulunulmuştur. Sendikaların şu konular hakkında rapor hazırlamaları istenmiştir:

İşverenlerin sendika üyelerine çıkardıkları engeller, sendikaların tanınmaması, işverenler tarafından uygulanan obstruksiyonlar, tanınmayı red sebepleri, ve bütün bu engellerin yenilmesi konusunda sendikalar tarafından alınan tedbirler. Sendikalar bazı işverenlerin bu sendika düşmanı tutumları karşısında onları yola getirmek hususunda yeterli olamazlarsa, bu taktirde TUC'un otoritesini kullanmasını isteyebileceklerdir. Bu konuda bir kanuna ihtiyaç hissedilirse bu hayati konu ile ilgili bir yeni kanun için araştırmaya girişilecektir.

Ceza Yetersizliği

İngiltere'de fabrika iş güvenliği tedbirleri almayan işverenlere karşı verilen cezalar yetersiz görülmektedir. İş yerlerinde iş kazasından ölen veya yaralanan işçiler için mahkemelerde işverenlere verilen ortalama cezalar 1965 yılında 48 sterlin, azami ceza ise 300 sterlindir. 1962-65 yılları arasında 2240 cezanın % 55'i ortalama 30 sterlin veya daha azdır. 359 ceza 1 - 10 sterlin ve 19 ceza 201 - 300 sterlin arasında verilmiştir.

1962 de verilen cezaların ortalaması 43 sterlin, 1963 de 41 sterlin ve 1964 de ise 46 sterlindir ortalama.

İş yeri güvenliği ile ilgili hükümlerle tezat teşkil eden bu durumu karşısında çalışma bakanı Gunter, Avam Kamarasında bu rakkamları, verdiği yazılı cevapta incelemiştir.

Basın - İş Genel Yönetim Kurulu toplandı

4'ncü Dönem toplantısı yapan Kurul, Yurt içi ve Yurt dışı çeşitli konuları görüştü.

Basın Sanayii İşçileri Sendikası (Basın - İş)'in 4'üncü Genel Yönetim Kurulu toplantısı 17 ve 18 Haziran günleri DİSK üyesi Bank - İş'in eğitim salonunda yapılmıştır.

Toplantıya; İstanbul Şube Başkanı Semih Erdini, Ankara Şube Başkanı Bekir Çiftçi, Kocaeli Şube Başkanı Ahmet Salih Küley, Sekreter Nusret Köksal, İzmir Şube Başkanı Niyazi Sürendal, Teşkilâtlanma Dairesi Başkanı İbrahim Aksüt ve Basın - İş Genel Başkan Vekili Cibali Şubesi Yöneticisi Halil Pişirici ile diğer kurul üyeleri katılmışlardır. İstanbul Şubesi üyelerince de izlenen toplantıda Yürütme Kurulunca hazırlanan 3 aylık çalışma raporu okunmuş, Yürütme Kurulunun çeşitli faaliyetleri gözden geçirilmiştir.

Yürütme Kurulunca hazırlanan Yurt içi ve Yurt dışı olaylar ile 3 aylık dönem içinde neticelendirilen çeşitli konuları kapsıyan 85 sayfalık rapor Kurul üyelerince büyük bir tasvip görmüştür.

Vietnam Savaşı, Lâtin Amerika olayları, Kara Afrika, Yunanistan, Ortadoğu Savaşı gibi konuların yer aldığı raporla, Türkiye'nin geri kalmışlığının nedenleri uzun uzun anlatılmış ve şöyle denmiştir: Türkiye, öteki Avrupa memleketlerine göre, en az, 100 yıl geridir. Bu, ekonomik uyduluğun, Amerikan ekonomisine bağlılığın sonucudur. Türkiye'de gelir dağılışı, Seylân'dan bile daha ilkel ve Seylân'dan sekiz kat daha kötüdür. O kadar ki, alın teri ile çalışanların % 71 i, millî gelirin ancak beşte birini almaktadır. Buna karşılık, çalışan sınıfın sadece % 1,5 unu teşkil eden bir grup ise, millî gelirin % 38,8 oranda büyük bir kısmını ele geçirmektedir.

Türkiye'de topraksız köylü oranı ile bu köylülerin kazancı konusu da yürekler acısıdır. Bir tarım memleketi olan yurdumuzda, 16 milyon kişi tarımla uğraşmakta fakat bunlardan 12 milyondan fazlası topraksız bulunmaktadır. Köylülerimizin çoğunluğunu teşkil eden yarıcı, ortakçı ve ırgatların, bir yıllık emekleri karşılığında sağladıkları gelir ise, sadece fert başına ortalama 950 liradan ibarettir. Yıllık gelirleri bu rakamların altına düşenler milyonları bulmaktadır. İkinci Dünya Savaşından önce, yani 1938 yıllarında, köylümüzün ortalama yıllık kazancı senede 810 lira imiş, yani bu rakam 29 yıl sonra ve senede 4 er lira yükselmek suretiyle 116 liralık bir artış göstererek 950 liraya bulabilmiş.

Korkunç bir geri kalmışlık içinde bir vatan... Bu vatanın 40.000 köyünden 17.135 i okulsuzdur. Okulu bulunan 24.478 köyden 12.911'inde tek öğretmen ve 7916'sında ise iki öğretmen vardır. 7 ile 14 yaş arasındaki 5.710.000 çocuğumuzun 2.000.000 dan fazlası okul yüzü görmemektedir. Bu yüz kızartıcı rakamların sonucudur ki, 18 milyon 150 bin vatandaşımız okuma yazma nedir bilmiyor.

Bugün adına azgelişmiş ülke denilen yurdumuzun bir de gecekondu sorunu vardır. Yirminci yüzyıl insanı ile Türkiye'nin yönetimini elinde bulunduran tüm idarecilerin utançtan ezilmelerini gerektiren bu konu, çeşitli politik davranışlar sonucu, her gün, daha da içinden çıkılmaz bir hal almaktadır. Resmi hesaplara göre gecekondu adedi 1970 yılında 700.000 e yükselecektir. 1963 yılında Türkiye'de 297.516 gecekondu bulunuyordu. Bu durum daha sonraki yıllarda gecekonduların artışı şeklinde gelişmiş ve 1965 Ocak ayındaki rakamlara göre, 4 kişiden biri gecekondularda yaşar hale gelmiştir. Gecekondu halkının % 10'u işsizdir. 6 çocuklu aileler gecekondu nüfusunun % 24 ünü teşkil etmektedir. Gecekondularda evlerin % 70 i tek odalıdır.

Memelketimizde doğan 6 çocuktan biri bir yaşına gelmeden ölmektedir. Bunun sebebi gıdasızlıktır. Ölenlerin % 80'ini 4 yaşından aşağı olanlar teşkil etmektedir. Ölmiyenlerin pek coğu da gıdasızlık sebebivle bedenî ve ruhî zavıflıklar içinde yasamaktadır. Çocuk düşürmek icin uğraşanların çocukları ise çoğunlukla geri zekâlıdır. Bugün Türkive'nin sadece 400 kövünde ana ve cocuk Sağlık Teşkilâtı kurulmustur. Bu teskilâtın olmadığı kövlerde ise, her bin çocuktan 450'si 10 yasına gelinceve kadar dünva ile ilişiklerini kesmektedirler.

Türkiye'nin bugün içinde bulunduğu durumu biraz daha iyi anlamak için yoksul halkımızın sağlık durumuna da bakmakta büyük yarar vardır. Memleketin muhtelif bölgelerinde telif rontgen muayenesinden geçirilen 500.000 kişi içinde tesbit edilen veremlilerin dörtte üçünün hastalıklarından habersiz oldukları anlaşılmıştır. Ve Yurdumuzda bir milyon veremli vardır. Bu veremlilerden 50.000 vatandaşımız her yıl bu hastalıktan ölmektedir. Genel olarak, doktorların yurdumuza dağılışlarında büyük bir dengesizlik mevcuttur. İstanbul'da 550 kişiye bir doktor düşerken, Gümüşhane'de 24.875 kişiye bir doktor düşmektedir.

Vergi adaletsizliği de üzerinde önemle durulması gereken ayrı bir konudur. Devlet, bir işçi ya da bir memur yılda 1080 liradan fazla para kazanmaya başlar başlamaz onları vergi ödemeye mecbur tutuyor. Fakat bir toprak ağası çiftçiyi, ancak yılda 50.000 liradan fazla kazanırsa vergilendiriyor. İnsanı utandıran bu örnekleri çoğaltabiliriz. Fakat şu kadarcığını söylemekle yetinmeliyiz. Az gelişmiş ülkelerin ekonomik, sosyal ve politik hayatına, genellikle, memleket nüfusunun çok küçük bir azınlığını teşkil eden muhafazakâr eğilimli sosyal sınıflar hâkimdir.

Daha doğrusu, Türk Parlâmentosu büyük toprak sahiplerinin sanayici tüccar ve serbest meslek sahipleri diye isimlendirilenlerin etkisi altında iş görmüştür ve görmektedir. Şöyle ki, 1967 Genel seçimleri sonucundan Millet Meclisine 41 sanayici tüccar, 47 büyük toprak sahibi ve 263 serbest meslek sahibi milletvekili olarak girmiştir. Böylece 450 üyelik Millet Meclisi'nin 351 üyeliğini, yâni Meclisin % 71.5'unu sade bu 3 sınıf çıkarmıştır. Meclisin geri kalan 99 üyesinde 98'i Memur ve subaylardan meydana gelmiştir. Buna karşılık Türkiye nüfusunun % 59'unu meydana getiren köylü, % 7'sini meydana getiren işçi sınıfı, ile % 4,66'sını kapsayan esnaf sanatkârlardan gelme kaç milletvekilimiz vardır.

Anayasayı koruyacağız

(Baştarafı 1 de)

sınıfının temsilcilerinin bulunabileceği düşüncesini tamamen reddetmiştir. Bu demektir ki, B.M.M.'de halkımızın büyük çoğunluğunu teşkil eden emekçilerin temsilcileri de bulunabilecek ve bunlar Demokratik hukuk devletinin bütün hukuki ve sosyal temelleriyle kurulması için oy ve karar sahibi olacaklardır. Bütün gerçekler ve Anayasamızın 2. maddesinde belirtilen açıklık dolayısıyle, Türkiye Cumhuriyeti: Millî Demokratik, Lâik ve Sosyal bir Hukuk devleti niteliğini taşımaktadır. Bundan dolayı da, anayasamız Türk emekçi halkının uygar uluslar düzeyine ulaşabilmesi için biricik umut kaynağı olan sosyalizme açıktır. Anayasamızın 95. madesine göre, Cumhurbaşkanı, mutlak bir tarafsızlık içinde olmalıdır. Halbuki Sayın Sunay, yurdumuz için büyük bir önemi olan tarafsızlığını emekçi halkın zararına bozacak biçimde kulanmıştır. Anayasayı yorumlamak Anayasa Mahkemesinin hakı olduğu halde, Sayın Cumhurbaşkanı, bu hakkın dışında bir yolu seçmiş, böylece bu davranıştan sermaye çevrelerinin yararlanabilecekleri bir durum hasıl olmuştur.

Bu durum saldırılarla ve emekçi halkı birbirine düşürmek suretiyel Anayasa hükümlerini ortadan kaldıramıyan iç ve dış sömürücülerin ekmeğine yağ sürmüştür. Emekçi halkımızın devrimci kanadını temsil eden bizler, şu hususu kamu oyuna duyurmak isteriz: Sosyalizmi yasaklamak, Anayasamızın sadece ve yalnız kapitalist sınıflara hak tanıdığı anlamına gelir ki, bu durum faşizmi açık çağrıdan başka bir şey değildir. Türkiye'nin tüm emekçileri daima faşizmin karşısında olmuşlar ve olmaya da devam edeceklerdir. Sayın Cumhurbaşkanının Anayasadaki tarafsızlığını mutlaka muhafaza etmesi ve gerekirse ağırlığını Anayasanın özüne ve ruhuna uygun bir biçimde, ezilen emekçi halkın haklarından yana koyması gerekir. Anayasayı tarafsız bir açıdan korumak, eksiksiz ve tastamam uygulanmasını sağlamak Sayın Cumhurbaşkanının asli görevlerinin en başta gelenidir. Bunun aksini yapmak Sayın Sunay'ı Anayasa dışında bir davranışa iter. Kaldı ki, gerçek yetkili organ olan Anayasa Mahkemesi bu hususta beklenen kararını vermiş ve Anayasamızın demokratik sosyalizme açık olduğunu belirtmiştir.

Türk emekçileri, Anayasanın çizdiği demokratik yoldan M.M.M.'ne temsilcilerini mutlaka gönderecektir. Buna azimli ve kararlıdır. Bu itibarla, Sayın Cumhurbaşkanının Anayasanın 95. madesindeki yerini yani tarafsızlığını muhafaza etmesinde ve Anayasayı koruma, eksiksiz ve tastamam uygulatma görevini yapmasında, Türkiye gerçekleri açısından büyük zorunluluk vardır.

Kemal Türkler

Beş yıllık plân, iç ve dış sömürüye açık plândır

(Baştarafı 1 inci sayfada)

sektörün daha çabuk aşırı kazanç sağlamasını öngörmüştür. Nitekim Plânda özel sektörün yatırım hızını kamu sektörünün yatırım hızının üstüne çıkarma amacı güdülmüştür. Onun için de özel sektöre 3 milyar lira transfer edilecektir. Bu, finansman açığının 8,5 milyara çıkmasına yol açacaktır.

Devlet Plânlama Teşkilâtı eski Müsteşarı Memduh Aytürün bu konudaki görüşü şu olmuştur:

«Dış kaynaklar geçen dönemdeki ölçüde gerçekleştiği takdirde açığın 8,5 milyar liraya çıkması ve memur - asker - işçi ücretlerinin artması gibi nedenlerle doğacak finansman güçlüklerinin, hükûmeti enflâsyona düşmekle kamu yatırımlarını kısmak arasında, her ikisi de sakıncalı tercihlere itmesi beklenebilir.» (2).

Bilim adamları Plânda istihdam politikası aleyhine bir tercihin yapıldığını açıklamaktadırlar (3). Görülen şudur:

«İkinci Beş Yıllık Plânda istihdam konusunun bağımsız bir hedef olarak eel alınamayacağı ayrıca belirtilmiştir. O halde hedefler ve strateji vesikasında da tesisine çalışılageldiğinden söz edilen sosyal adalet, bir bakıma anlamsız kalmaktadır. Çünkü sosyal adaletin ilk ve ön şartı herkese asgarî de olsa bir gelir sağlamaktır. Gelir dağılımında adaletin tesisi buradan başlar Binaenaleyh sosyal gelişme ekonomik kalkınmayı arkadan izlemelidir görüşü İkinci Beş Yıllık Plânın genel bir esprisi olarak kabul olunabilir.» (4).

İşsizliği önleyici nitelikte bir sanayileşmeyi değil, montaj sanayiini tercih eden Kalkınma Plânı böylece haksız ve fiilî tekellerden yana olmuştur. Çünkü montaj sanayiini tercih etmek, tüketicinin soyulmasına razı olmak demektir.

Prof. Cahid Talasın belirttiği gibi Plânda çalışma hayatı ile ilgili sorunlar çekingen, cesaretsiz bir tutumla ele alınmış ve durumu kendi haline bırakma görüşü etken olmuştur. Plânda işsizlik sigortasının kurulacağı değil, bu yolda çalışılacağı belirtilmiştir. «Plâncılar, belirli bir sosyal politikası olmayan hükûmetten bu alanda ileriye götürücü bir direktif alamamış olduklarından, geçen plândaki ilkeleri yenisine aktarmakla yetinmek zorunda kalmışlardır.» (5).

«İkinci Beş Yıllık Kalkınma Plânı» hakkında finansman bakımından görüşünü açıklayan Doçent Dr. Kenan Bulutoğlu şöyle diyor:

«İkinci Beş Yıllık Kalkınma Plânı bundan önceki bütün plânlara kıyasla çok açık bir özellik taşımaktadır. Bu plân özel teşebbüs eğilimli bir hükûmet elinde karma ekonominin istikrarsız dengesini açıkça ortaya koymaktadır. Bu plânın uygulanması ile, karma ekonomide piyasa için üretim yapan kamu işletmelerinin ekonomi içindeki payı gittikçe azalacaktır. En önemli nokta, özel kesim lehine bu değişimin özel teşebbüsün kendi yarattığı kaynaklarla sağlanmayıp kamu kesiminden yapılacak aktarmalarla başarılmak istenmesidir. Kalkınma hızı gerçekleşse bile, bu, geniş halk kitlelerini ilgilendiren bir zenginleşme olmayacak, daha çok belirli ellerde sermaye birikimine gidilecektr.» (6).

Özet olarak belirtmek gerekirse, bu plân, işçiden, emekten yana bir plân değildir. Plân gereklidir. Ama plânı hazırlayanın sınıfsal yapısına bakmak gerekir. Çünkü «plâncının görevi amaçları tanımlamak, siyasi kadronun seçtiği amaçların fiatını açıkça göstermek ve bu amaçlara uygun tedbirler sistemini hazırlamaktır. Bundan ötesi siyasi ve idarî icranın görevidir.» (7). Bu bakımdan işçi sınıfının öncülüğünde emekten yana bütün sınıf ve tabakalar devlet yönetimine ağırlıklarını koymazlarsa plân işçi sınıfı yararına işlemez. Kalkınma Plânını tenkid etme hürriyeti, iyi bir hürriyettir. Fakat demokratik yoldan devlet yönetimine ağırlığını koymak hürriyeti daha güzel ve daha etkin bir hürriyettir. Plânın, sosyal adaleti sağlayıcı ve millî gelir dağılışını âdil duruma getirmesi için işçilerin ve emekten yana olanların Mecliste çoğunluğu elde etmeleri gereklidir.

---

1) Yeni Gazete, Reşit Âkif Atasoy, 24 Nisan 1967.
2) Milliyet 8 Haziran 1967.
3) Cumhuriyet, Prof. Cahit Talas, 13 Haziran.
4) agy.
5) agy.
6) Cumhuriyet, 15 Haziran 1967.
7) Miliiyet, 8 Haziran 1967, Memduh Aytür.

Metal – İş'in Gebze'de yaptığı toplantı

Uzun zamandır Chrysler işçilerini toplu sözleşmeyi biz yapacağız diye aldatan Metal — İş yöneticileri 15.Nisan.1967 Cumartesi günü Gebze'de bir kahve toplantısı yaptılar. Toplantıda Metal — İş yöneticileri yetkili olmadıkları halde Chrysler'de Maden — İş'in toplu sözleşme yapamıyacağını yaptığı takdirde Metal — İş Başkanı İrfan Karabıyık'ın istifa edeceğini ayrıca her zaman olduğu gibi iftira ve demogoji ile Maden — İş'e konuşmalarda sataşma olması üzerine IV. Bölge temsilcisi Sezai Zeren söz alarak sorulara cevap vermiştir.

Bölge Temsicilisi Chrysler'de Toplu Sözleşme yapma yetkisinin mahkeme tarafından Maden — İş'e verilmiş olduğunu sözleşmeyi Maden — İş'in yapacağını kesin olarak söylemiştir. Sezai Zeren konuşmasında Metal — İş yöneticilerinin ve diğer kuruluşların işçileri böldükleri ni güçsüz sarı sendikaların doğmasına sebep olduklarını bütün bunların sonucu işçilerin ağır geçim şartları karşısında ezilmelerine fırsat verdiklerini bundan dolayıda işçiden yana olmayan sendikacıların işçilere ihanet ettiklerini söylemiştir. Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) nun kurucusu olan Maden — İş işçiden yana devrimci bir sendika olarak DİSK'i kötüleyecek ve çamur atacak her teşekkülün yurt sorunlarından uzak sadece çıkarları için düzenlerini yürütebilmek pahasına ihanet içerisinde olduklarından karşıyız diyerek sataşmalara cevap veren Bölge Temsilcisi Metal — İş yöneticilerine ihtarda bulunarak Anayasaya, işçi haklarına saygılı olmalarını istemiştir. Toplantıda bulunan işçiler Bölge Temsilcisinin konuşmasını ilgi ile izleyerek gerçekleri konuşmasından dolayı kendisine teşekkür etmişlerdir.

BASIN–İŞ SEMİNER DÜZENLEDİ

Türkiye Basın Sanayii İşçileri Sendikası (BASIN - İŞ) işyeri Sendika Tebmsilcileri için üç gün devam edecek olan bir eğitim semineri düzenlenmiştir.

26, 27 ve 28 Haziran tarihlerinde bütün gün olmak üzere Fikir Kulüpleri Federasyonu (FKF) Salonunda yapılacak olan seminerde, çeşitli sendika, Yurt ve Dünya sorunları ele alınacaktır.

Seminere, aşağıdaki konuşmacılar katılacaktır:

Doç. Dr. Çetin ÖZEK,
Fethi NACİ,
Dr. Mahir KAYNAK
Sedat Düzkan
Kemal SÜLKER
Ast. Toktamış ATEŞ
Av. Nizamettin ÜSTÜNDAĞ,
Av. Metin AKTAN,

Seminerde ele alınacak konular ise şunlardır:

Ekonomi Politik, Emperyalizm, Dünya ve Türk İşçi Sınıfının doğuşu, Ceza Kanunu, İş Kanunu, Sendikalar Kanunu, Toplu Sözleşme Grev ve Lokavt Kanunu, Faşizm.

Gerçeklerin dili

İşçinin Eğitimi ve iktisadî Kalkınma

Yazan: Dr. BEŞİR Hamitoğulları

(S.B.F. Asistanı)

DİSK, çeşitli yollarla uyutulmasına çalışılan işçi sınıfının kendi bilincine ulaşması için eğitici çalışmalarını hızla yürütmektedir. İşçilerin gerçek işçi sendikalarında yer almaları ve haklarını ancak kendi gerçek sendikalarında toplanarak elde etmelerinin mümkün olduğu gerçeğini dile getiren DİSK her işkolunda bilinçli işçilerle işbirliğine başlamıştır.

Toplu sözleşmeleri, sendika aidatı için araç sayanların işçileri baskı altında sözde sendikalara bağlamaya çalışmaları bilinçli işçileri yıldırmamaktadır. Nitekim Likat-İş Sendikasının bir üyesi olan Cemal Kılıç, sendikadan istifa ettikten sonra toplu sözleşme ile sağlanan bazı menfaatlarına son verilmesi yoluna gidilmiştir. DİSK, bu olay üzerine harekete geçmiş ve işçinin haklarını elde etmiştir. İş Mahkemesi'nin Cemal Kılıç'la ilgili kararı şudur:

«275 sayılı kanunun 6. maddesinden çıkan mutlak mânadan, bir işçinin bilâhare sendikadan çıkarılmış olması Toplu Sözleşmeden istifadesine mani teşkil etmiyeceğinden ve kanunun adı geçen maddesi de bunu -her ne sebeple olursa olsun- şeklinde ifade etmiş bulunduğu gibi hâdisede davacının hukukî yararı varit görülmekle davacı iddiasının varit bulunduğu anlaşıldığından davasının toplu sözleşmeden istifade etmesine ve toplu sözleşme hükümlerinin davacıya da şâmil bulunmasına gayri muayyen olan kıymete göre davacı vekillerine vekâlet ücretinin takdirine ve davanın aslı harca tâbi bulunmakla bakiye harcın davalıdan tahsiline temyizi kabil olmak üzere karar verilip davacı vekilleri ve davalı vekili yüzüne müdahil vekilinin gıyabında alenen usulen ve münferiden tefhim edildi.»

DİSK Teşkilâtlanma Dairesi işçilere şunu bildirmektedir:

«DİSK tekrar söylüyor. Kendi sendikanı kur: Türk-İş üyesi sendikalardan ayrıl! Çünküs ınıf bilincine ulaşarak en güzel haklara kavuşabilmenin yolu budur.

Yurdumuzun yönetimine demokratik yoldan ağırlığını koyarak Anayasayı savunabilmen için ve de insanca yasama olanaklarına ulaşabilmen için :

Kendi sendikanı kur ve DİSK'e katıl.»

Topkapı dışında kurulu Türk-Hoecsht İlâç Fabrikası işyerinde uyuşmazlık çıkmış Sendikanın lehine bir anlaşma ile sonuçlanmıştır.

Alman işveren, Kimya İş Sendikası ile yapılmış olan Toplu İş Sözleşmesini çiğneyerek imalât kısımlarında çalışan işçilerin kendi keyfine göre temizlik ve diğer hususlarda çalıştırmak istemişti.

Bundan başka, Toplu İş Sözleşmesine göre verilmesi gereken kıdemi teşvik ikramiyesi ve çocuk paralarını vermemiştir.

Alman işveren işçileri sindirmek için servis otobüslerini kaldırmıştır.

Bunun üstüne işçiler Kimya-İş Sendikasının kararına uyarak işyerinden, Belediye hudutları dahiline kadar yaya olarak yürümüşlerdi. İşçilerin ve Kimya-İş'in baskısına dayanamayan işveren Sendikanın ve işçilerin bütün tekliflerini kabul ettikleri gibi Şi[illegible]li Bölgesine kadar otobüs servisi vermişlerdir.